

ΙΣΤΟΡΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ι

Τα πρώτα 100 χρόνια –
από την ανακάλυψη του μέσου έως τον
Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο

i

Εισαγωγή

Ενδεικτικές αναφορές βάσης πάνω στην ιστορία/θεωρία της φωτογραφίας

Newhall , Beaumont (2002). The History of Photography. Νέα Υόρκη: MOMA

Jeffrey, Ian (2006). Photography–A Concise History. Λονδίνο: Thames & Hudson

[Jeffrey, Ian (1997). Φωτογραφία–Συνοπτική ιστορία. Αθήνα: Φωτογράφος]

Warner Marien, Mary (2002). Photography – A Cultural History. Λονδίνο: Lawrence King

Guadagnini, Walter (επιμ., 2010). Photography–The Origins 1839-1890. Milano: Skira

Guadagnini, Walter (επιμ., 2012). Photography–A New Vision of the World 1891-1940. Milano: Skira

Guadagnini, Walter (επιμ., 2013). Photography–From the Press to the Muserum 1941-1980. Milano: Skira

Guadagnini, Walter (επιμ., 2014). Photography–The Contemporary Era 1981-2013. Milano: Skira

Wells, Liz (επιμ., 2009). Photography–A Critical Introduction. Νέα Υόρκη: Routledge

Charlotte Cotton (2014). The Photograph as Contemporary Art: Thames and Hudson

Ξανθάκης, Άλκης (2001). Ιστορία της Ελληνικής φωτογραφίας. Αθήνα: Καστανιώτης

Ιωαννίδης, Κώστας (2008). Σύγχρονη Ελληνική Φωτογραφία. Αθήνα: Futura

Ενδεικτικές αναφορές βάσης πάνω στην θεωρία της φωτογραφίας

Walter Benjamin (1936) «L'œuvre d'art à l'époque de sa reproduction mécanisée »
(το έργο τέχνης στην εποχή της μηχανικής του αναπαραγωγής): Zeitschrift für
Sozialforschung

Szarkowski, John (1966/ 2007). The Photographer's Eye. Νέα Υόρκη: MOMA

Szarkowski, John (1973/ 2009). Looking at Photographs. Νέα Υόρκη: MOMA

Sontag, Susan (1980). On Photography. Νέα Υόρκη: Delta

Barthes, Roland (1980). La chambre claire. Παρίσι: Gallimard

Berger, John (1972). Ways of Seeing. Λονδίνο: British Broadcasting
Corporation/Penguin

Berger, John και Jean Mohr (1982). Another Way of Telling. Νέα Υόρκη: Pantheon

Vilém Flusser (1985). Ins Universum der technischen Bilder/ (2008). Προς το σύμπαν
των τεχνικών εικόνων. Αθήνα: Σμίλη

Rosalind Krauss (1990). Le Photographique. Παρίσι: Macula

David Campany (2015). A Handful of Dust. Παρίσι: Le Bal και Λονδίνο: Mack

Κωστής Αντωνιάδης (1999/2022). Η (Φωτογραφία ως) Λανθάνουσα Εικόνα. Αθήνα:
Παπαζήσης

Εικαστικός χώρος, από την παλαιολιθική περίοδο έως σήμερα

Διαφορετικές οπτικές θεωρήσεις του κόσμου σε διαφορετικές
περιόδους της πορείας του ανθρώπου μέσα στον χρόνο

Η εικόνα αταβιστική έκφραση του ανθρώπου

Τελετουργική ζωγραφική, παλαιολιθική περίοδος

Σπήλαια του Lascaux, παλαιολιθική περίοδος

Από την παλαιολιθική περίοδο – εικόνα και επικοινωνία

Πινακίδα μυκηναϊκής Γραμμικής γραφής Β, 17^{ος} – 13^{ος} αι. π.Χ

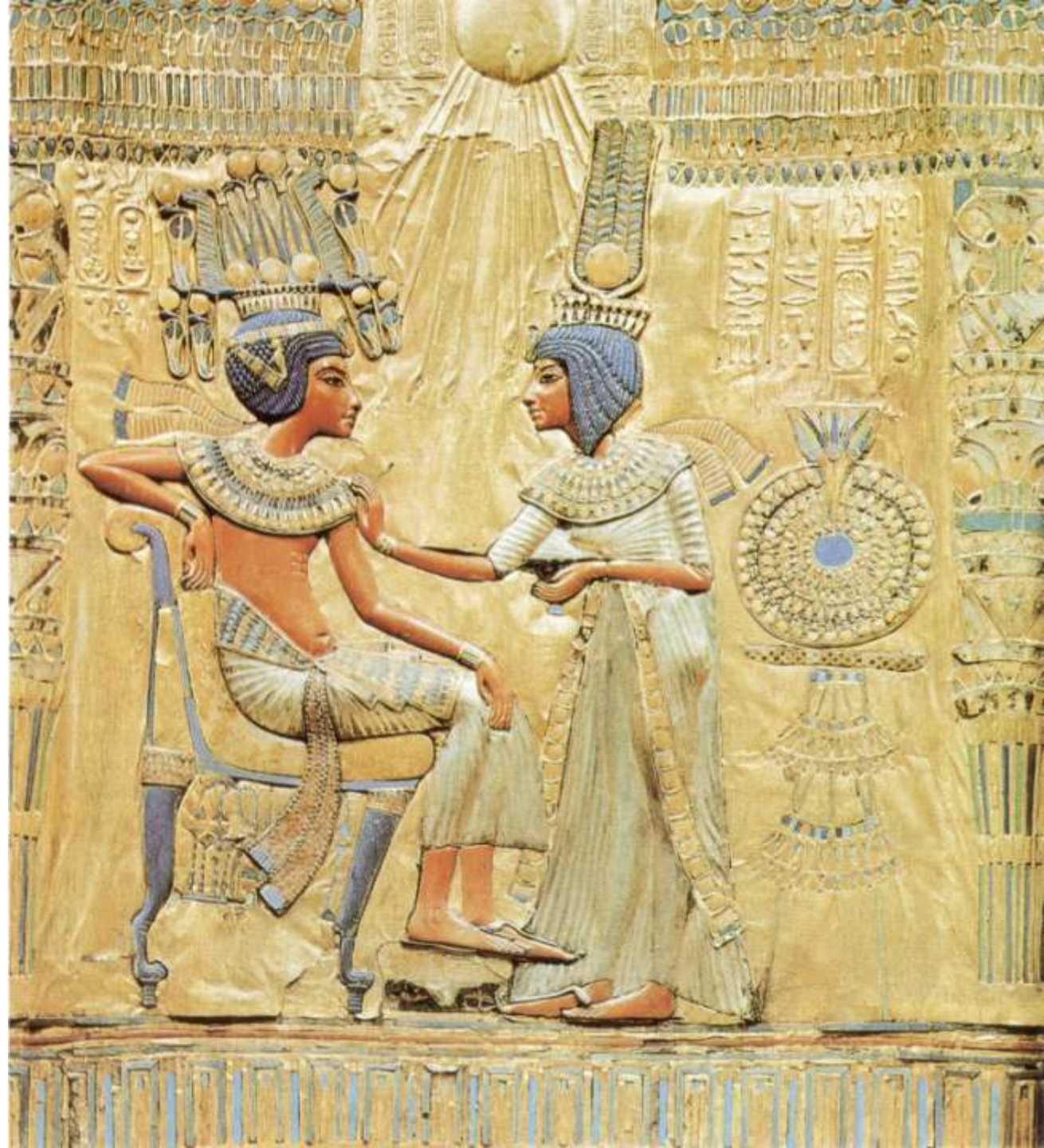
Αρχαϊκή Αίγυπτος, νατουραλιστική αναπαράσταση του κόσμου

Γραφέας, 2.600 με 2.300 π.Χ

Η Αίγυπτος γύρω στο
1.350 π.Χ

Αναπαραστάσεις με
σηματοποιημένη
διάταξη – ο Φαραώ
και η γυναίκα του

Ελλάδα, κλασική περίοδος - αναπαράσταση του κόσμου σύμφωνα με τις
(ιδεώδεις) φυσικές του αναλογίες – η έννοια του Ωραίου

Πολύκλητος, Δορυφόρος, 450 με 440 π.Χ

Βυζαντική εικονογραφία, σχηματοποιημένη απεικόνιση του κόσμου

Ραβένα, St Apollinare Nuovo, ψηφιδωτό, 6^{ος} αιώνας μ.Χ

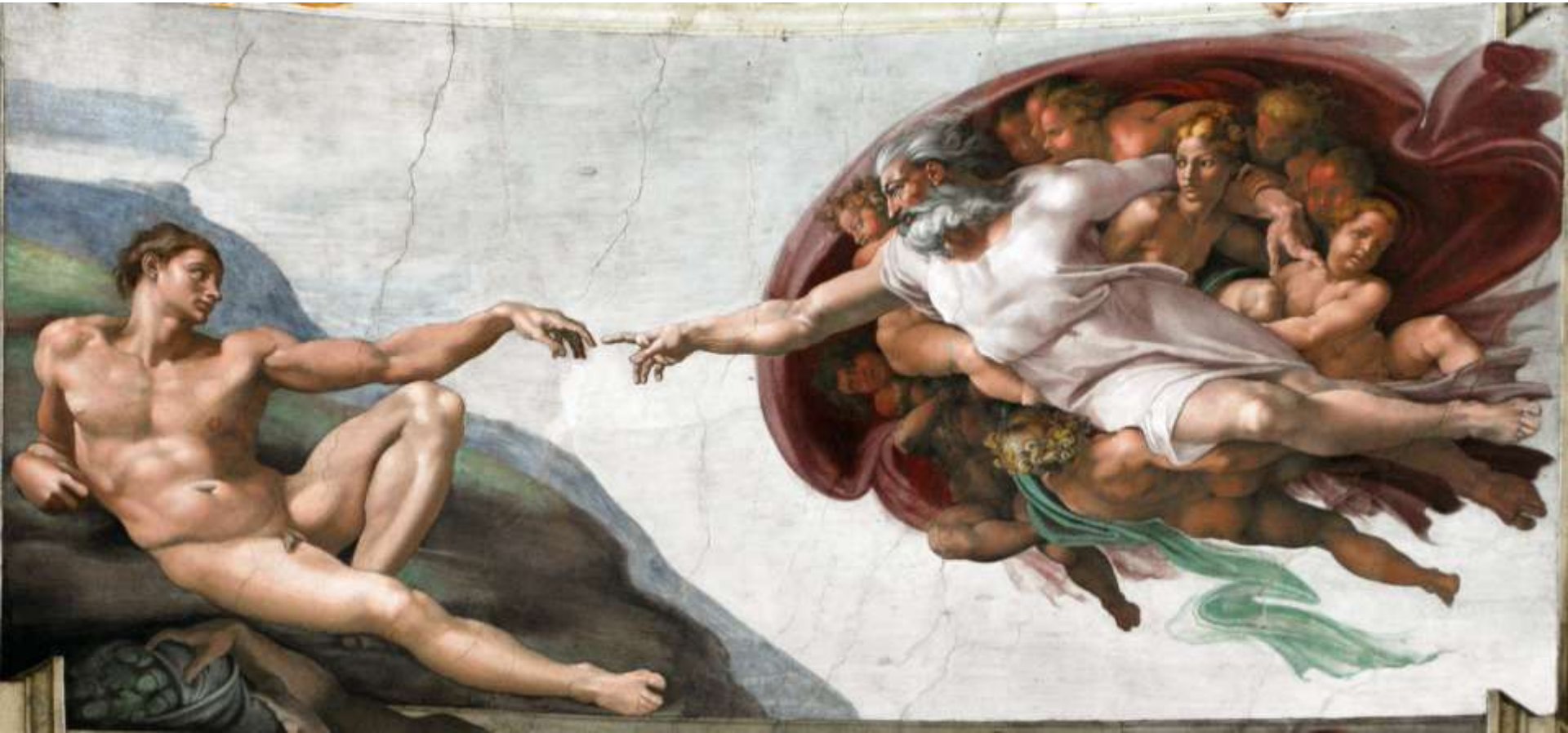
Δυτική Ευρώπη από τα τέλη του 14^{ου} αιώνα

Αναγέννηση της 'κατά φύσιν' αναπαράστασης σε έναν κόσμο διαφορετικών χαρακτηριστικών από αυτά του ελληνορωμαϊκού πολιτισμού

Masaccio, Η Προσκύνηση των Μάγων, 1425-'28

Δυτική Ευρώπη, Αναγεννησιακή τέχνη – μια κοσμοθεωρία σε ανθρώπινα μέτρα

Μιχαήλ Άγγελος, Δημιουργία του Ανθρώπου, 1508-1512

Αναγεννησιακή τέχνη, εικόνα και εικαστικός πειραματισμός

Paolo Uccello, Η μάχη του San Romano, 1456

Αναγεννησιακός
Μανιερισμός,
απόσχιση της
εικόνας από την
πραγματικότητα

Parmigianino,
Η Παναγία με τον
μακρύ λαιμό,
1534-'39

Ζωγραφική Μπαρόκ – εικονοποιμένος κόσμος

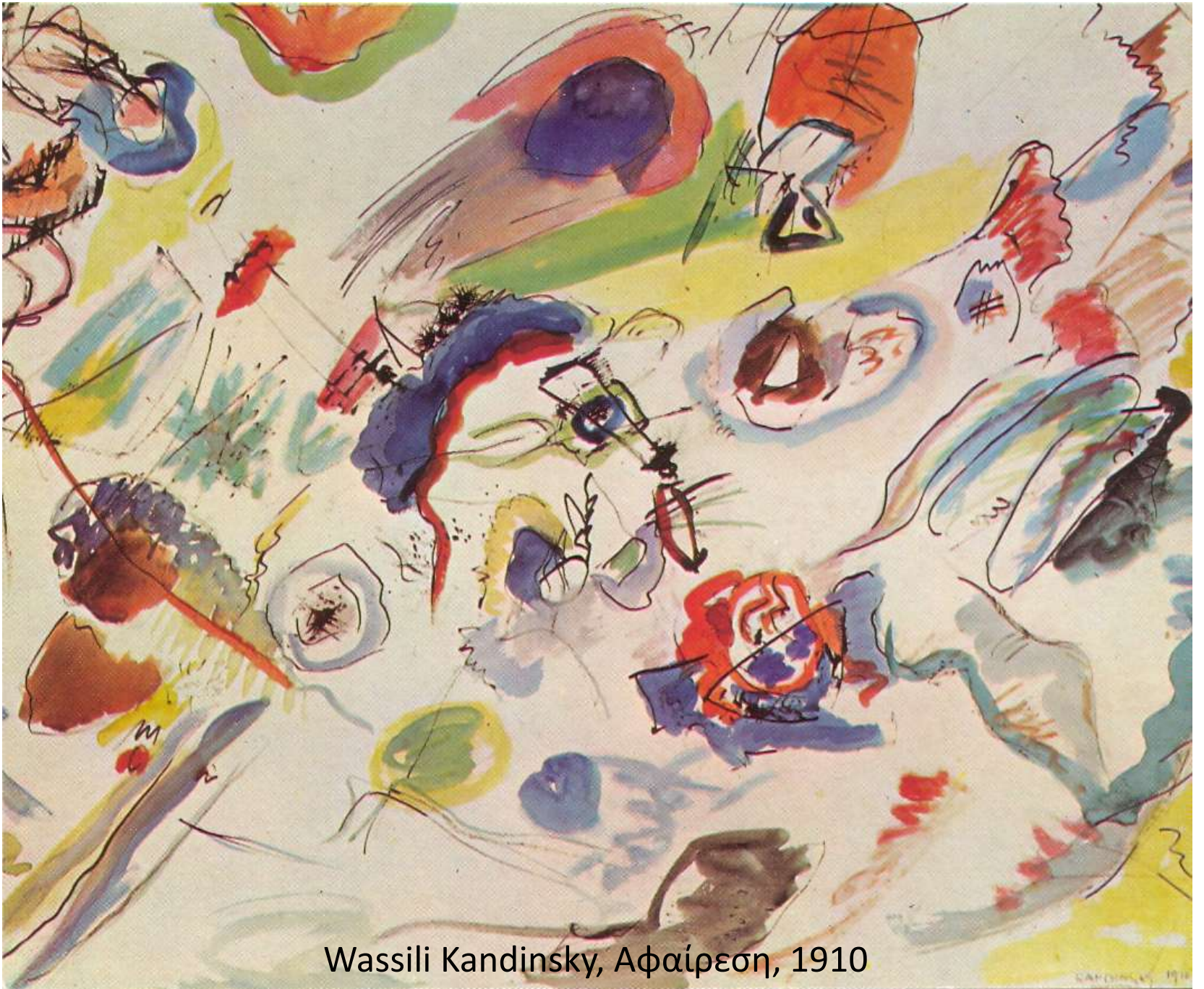
Pietro da Cortona, Οροφή, Palazzo Barberini, Ρώμη 1639

Αρχές 19^{ου} αιώνα, απαρχές της δικής μας περιόδου

Caspar David Friedrich, Η αγορά του Greifswald, 1818

Αρχές 20^{ου} αιώνα, Μοντέρνο Κίνημα – νέες εικόνες για μια κοινωνία του μέλλοντος

Wassili Kandinsky, Αφαίρεση, 1910

Ζωγραφικός (υπερ)ρεαλισμός, μεταπολεμική περίοδος του 20^{ου} αιώνα –
το εικονικό υποκατάστατο του κόσμου

Richard Estes, Woolworth's, 1974

Η φωτογραφία σε διαφορετικές της εκφάνσεις

Φωτογραφία και προσωπική έκφραση

Φωτογραφία από ανειδίκευτους χρήστες ...

... και λόγια φωτογραφία

Alex Majoli, Liverpool, 31/12/1999

Λόγια Φωτογραφία (η Φωτογραφία ως μέσο έκφρασης) μέσα στον χρόνο

Julia Margaret
Cameron,
Julia Jackson,
1886

Paul Strand
1919

Edward Weston
1925

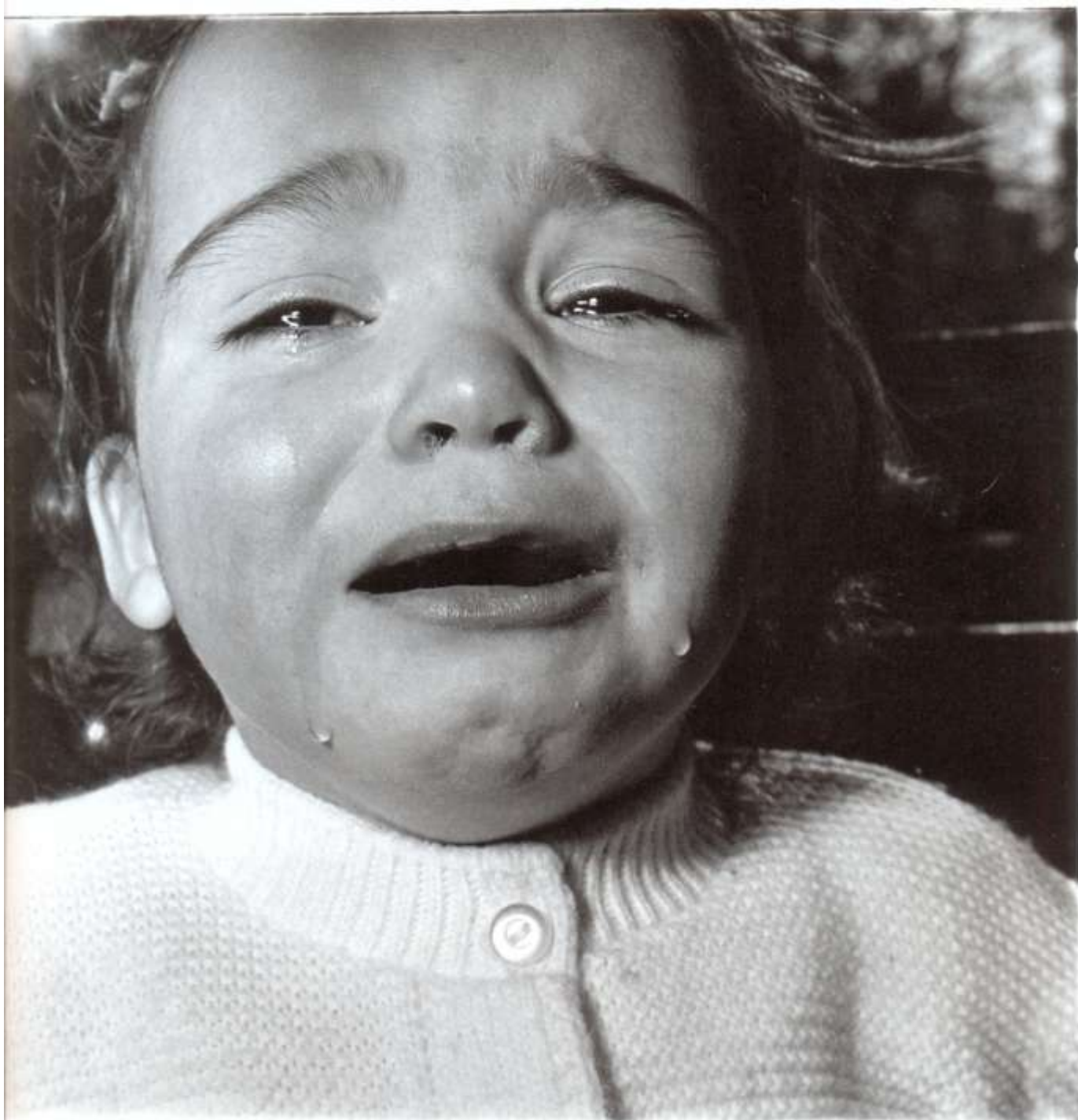

Laszlò Moholy-
Nagy, γύρω στο
1930

Robert Frank, *The Americans*, 1958

Diane
Arbus,

New Jersey
1967

Daido Moriyama, δεκαετία του 1980

Nan Goldin, Nan and Brian, 1983

Harry Gruyaert, Αίγυπτος 1987

Jeff
Wall,
Milk,
1984

Cindy Sherman,
Untitled, 1984

Thoms Ruff,
M. Röser, 1999

Thomas Struth, Tel Aviv, Δημαρχείο, 2011

Paolo Pellegrin, *Gaza*, 2012

Ari Marcopoulos,
Portraits (2008 -)

Gregory
Halpern,
ZZYZX, 2016

Η φωτογραφία σε διαφορετικές της εκφάνσεις

Επαγγελματική φωτογραφία σε τομείς εφαρμογής της

(i) Επιστημονική φωτογραφία

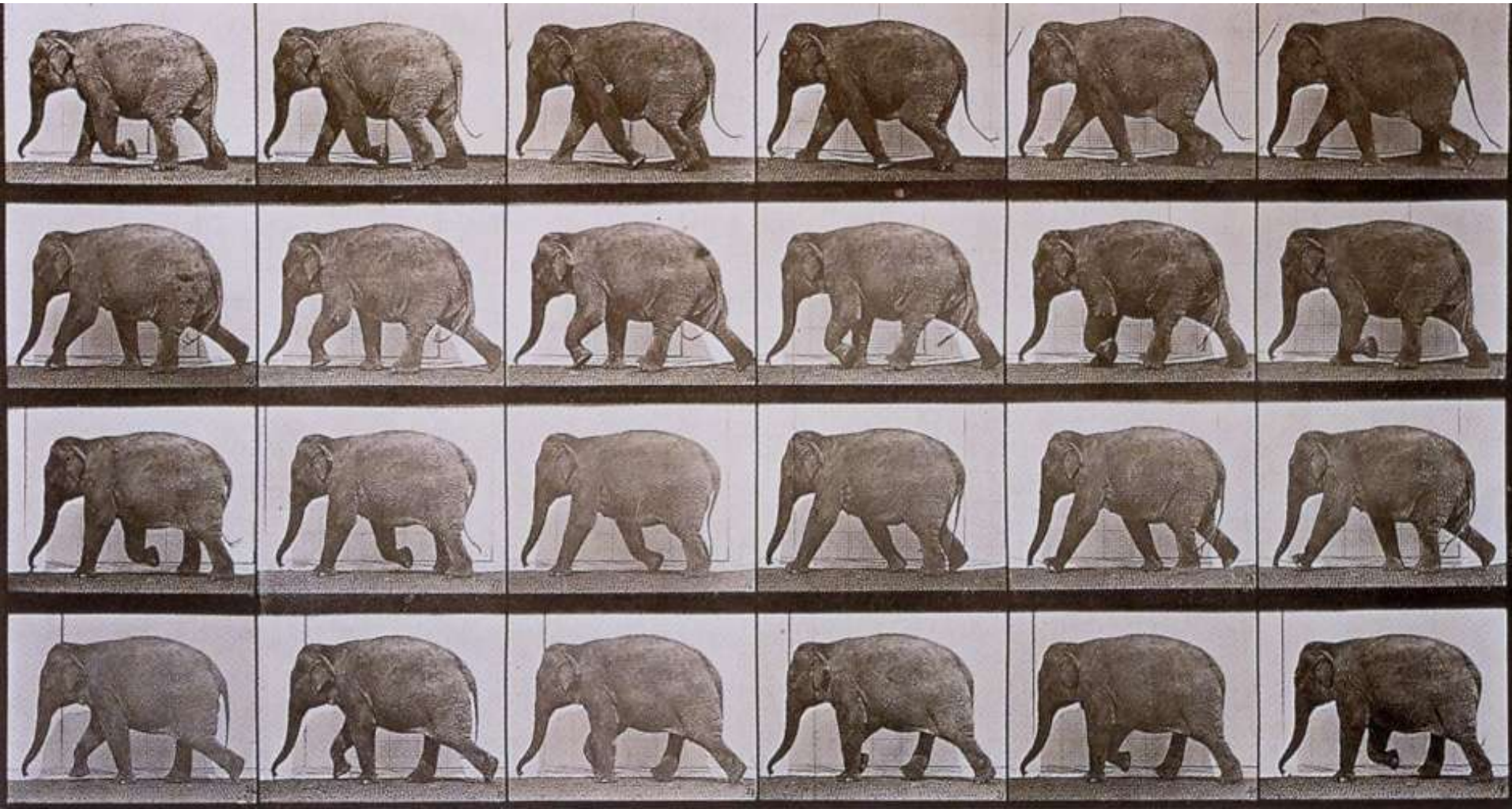
PORRAQUINDAZO El Alférez D.
Joseph de Payba Basconzelos
el año que tuvo el Cavildo, del
Reyno a su costa a 18 de feb.
de 1726 Años =

© Timothy O'Sullivan

Tim O'Sullivan, *Ισπανική επιγραφή του 1726*, New Mexico, γύρω στο 1870

Επιστημονική φωτογραφία

Eadweard Muybridge, η κίνηση του ελέφαντα, 1887

Επιστημονική
φωτογραφία

Larry Sultan και
Mike Mandel,
Evidence, 1977

Επιστημονική
φωτογραφία

Σπύρος
Δεληβορριάς,
Μουσείο
Ακρόπολης Αθηνών,
Αθήνα 2010

(ii) Φωτογραφία ειδήσεων (φωτορεπορτάζ/ ντοκιμαντέρ)

Ron Havin, Πόλεμος της Βοσνίας, 1992

Φωτορεπορτάζ

Robert Capa, εμφύλιος πόλεμος της Ισπανίας, 1936

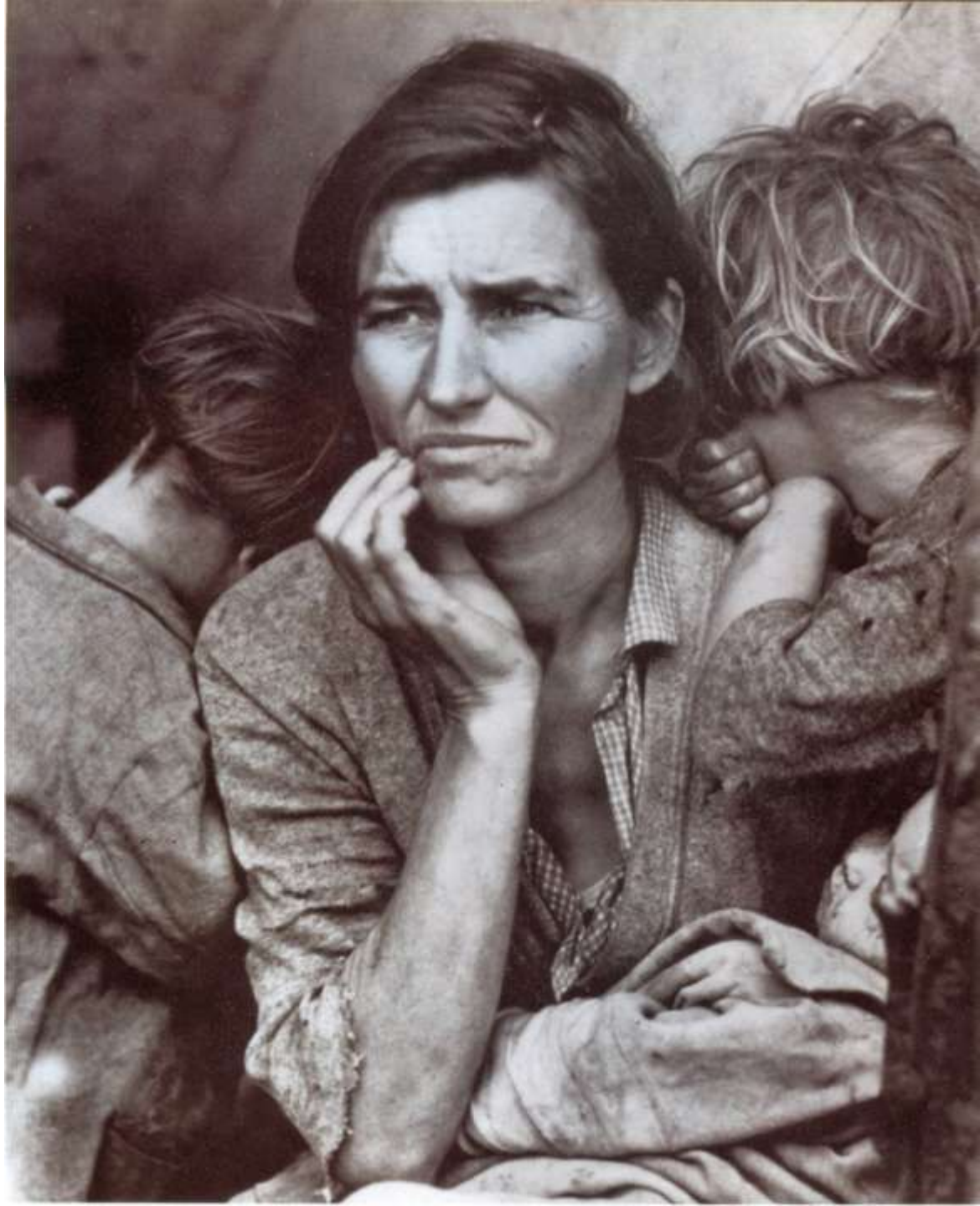
Φωτορεπορτάζ

Paris Match,
Νέα Υόρκη,
11/09/2001

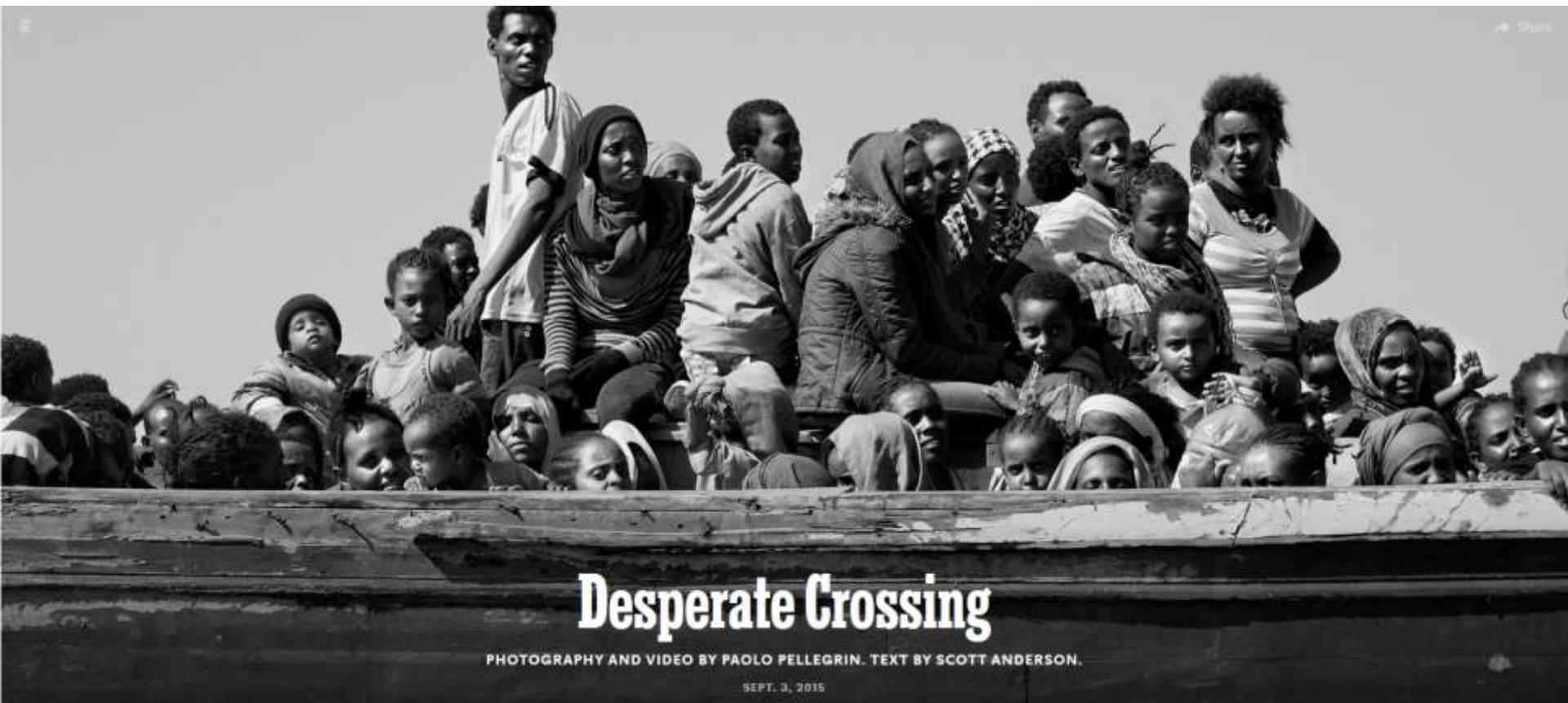

Φωτογραφικό ντοκιμαντέρ

Dorothea Lange,
Migrant Mother,
Nipomo, California 1936

Φωτογραφικό ντοκιμαντέρ

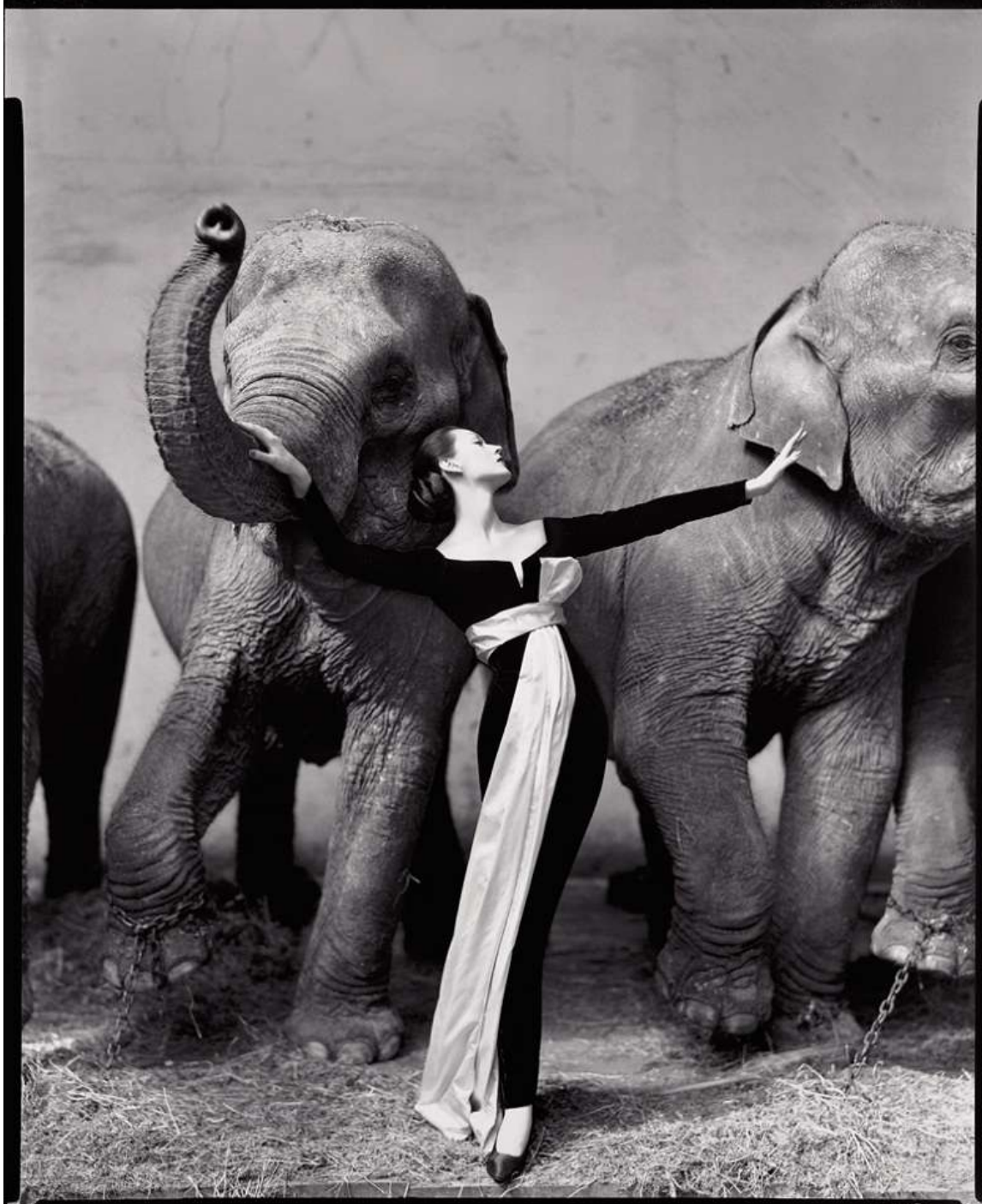
Desperate Crossing

PHOTOGRAPHY AND VIDEO BY PAOLO PELLEGRIN. TEXT BY SCOTT ANDERSON.

SEPT. 3, 2015

Paolo Pellegrin, Στα ανοιχτά της Λιβύης, 2015

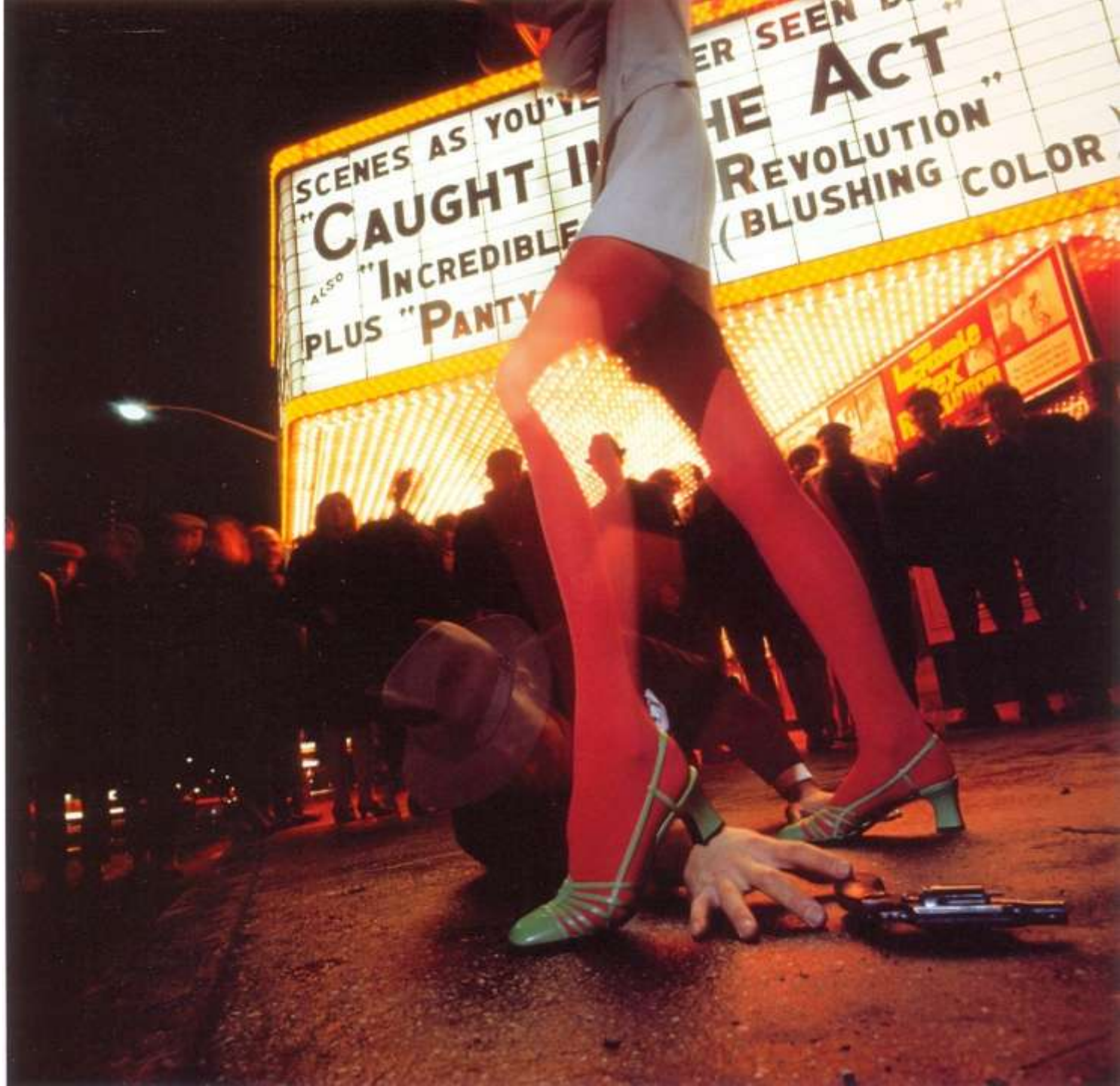
(iii)
Διαφημιστική
φωτογραφία

Richard
Avedon 1955

Διαφημιστική
φωτογραφία

Guy Bourdin,
Διαφήμιση
παπουτσιών
Charles Jourdan,
1968

UNHATE

FABRICA

UNITED COLORS
OF BENETTON.

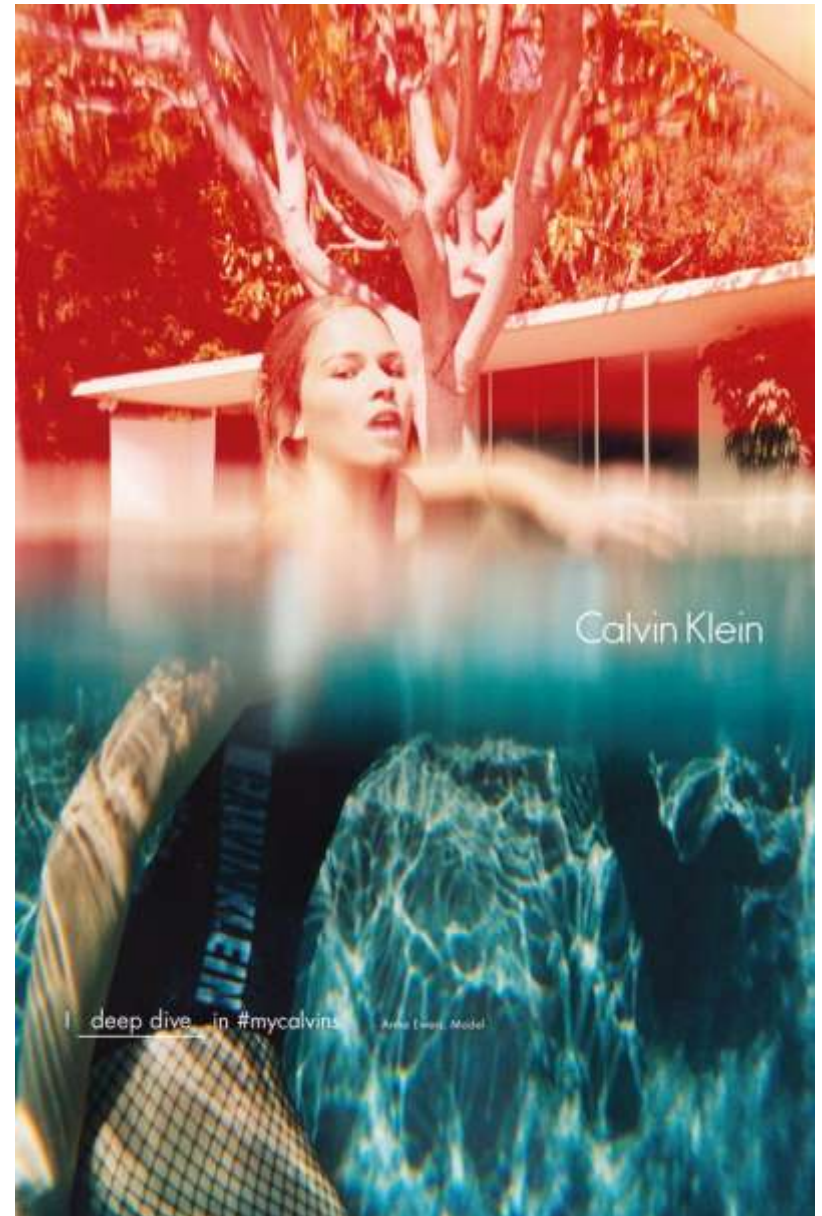
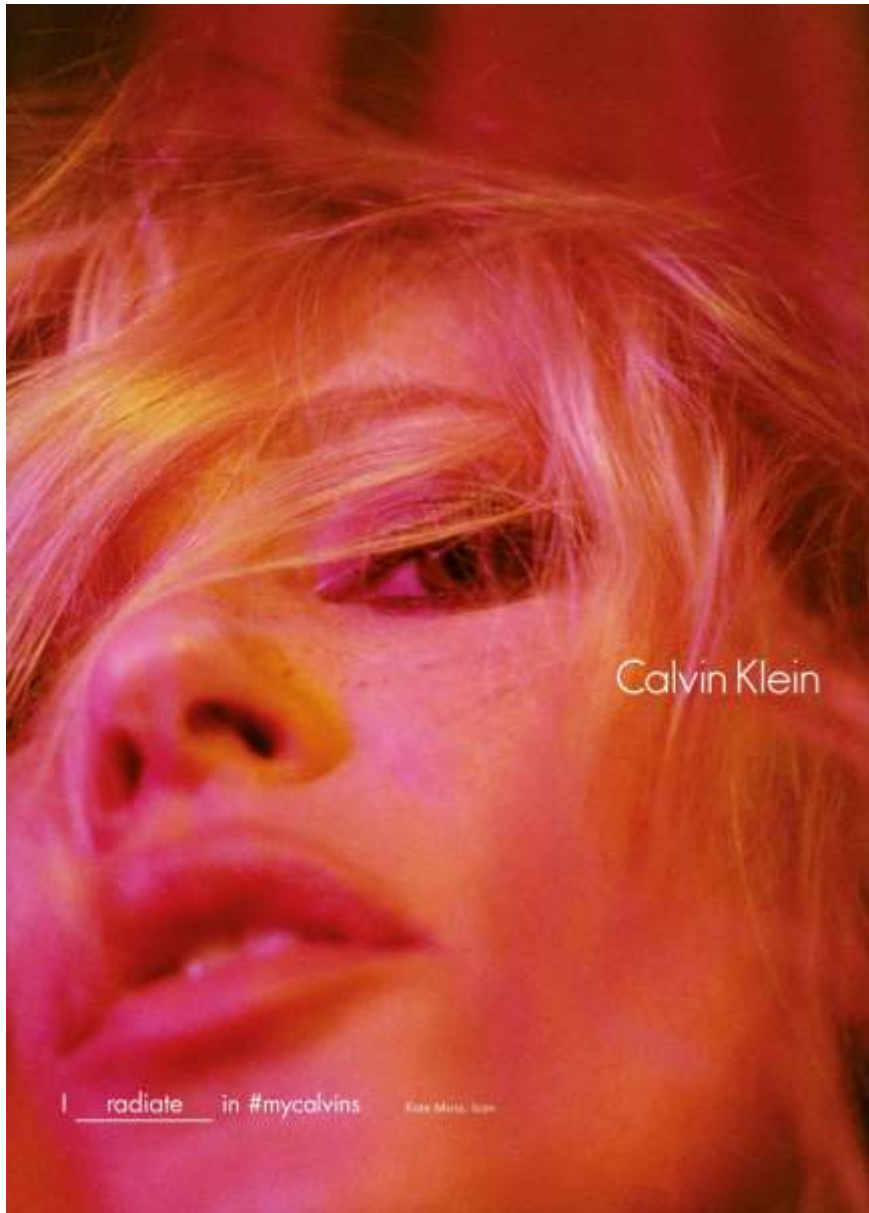
Supports
the Unhate Foundation
unhatefoundation.org

PARAMOUNT LEADER OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

PRESIDENT OF THE USA

Oliviero Toscani, Καμπάνια Benetton, Unhate, 2010s

Διαφημιστική φωτογραφία

Tyrone Lebon, Calvin Klein 2016

Η φωτογραφία σε διαφορετικές της εκφάνσεις – η ψηφιακή επικοινωνία:
φωτογράφιση της καθημερινής εμπειρίας και ανάρτησή της σε διαδικτυακές
πλατφόρμες

Οι απαρχές – Kodak, φωτογραφία για όλους από το 1888
(η φωτογραφία ως φορέας μνήμης)

Άγνωστου, ΗΠΑ, δεκαετία 1890

21^{ος} αιώνας – Selfie, 2011

Martin Parr, Mumbai, Ινδία 2018

Το blog του επαγγελματία
φωτογράφου, 2012

The cat played with the
flowers.

In the morning I continued
with my paying attention to
Maria's hat.

Μαζική φωτογραφία και 'κοινωνικά δίκτυα',
η σημασία της καθημερινής εμπειρίας

Facebook

Φωτογραφία και 'κοινωνικά δίκτυα', εμπλοκή με την πολιτική

Tweeter,
27/11/
2019

Φωτογραφία και 'κοινωνικά δίκτυα', εμπλοκή με την πολιτική (εδώ Bottom Up)

Ιταλία, κίνημα των σαρδελών: Modena, 18/11/2019

Φωτογραφία και 'κοινωνικά δίκτυα' – διαφήμιση

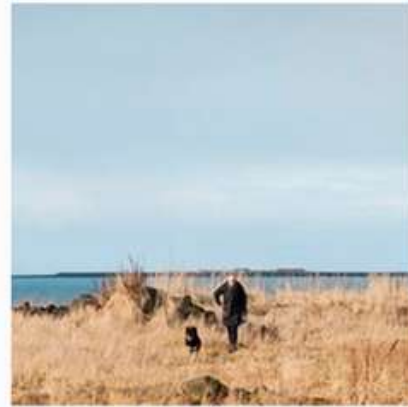
Instagram: Chiara Ferragni, Influencer

Instagram, εικαστική δημιουργία για όλους

Gregory Halpern

Instagram, εικαστική δημιουργία για όλους

Κωστής Φαραζουλής

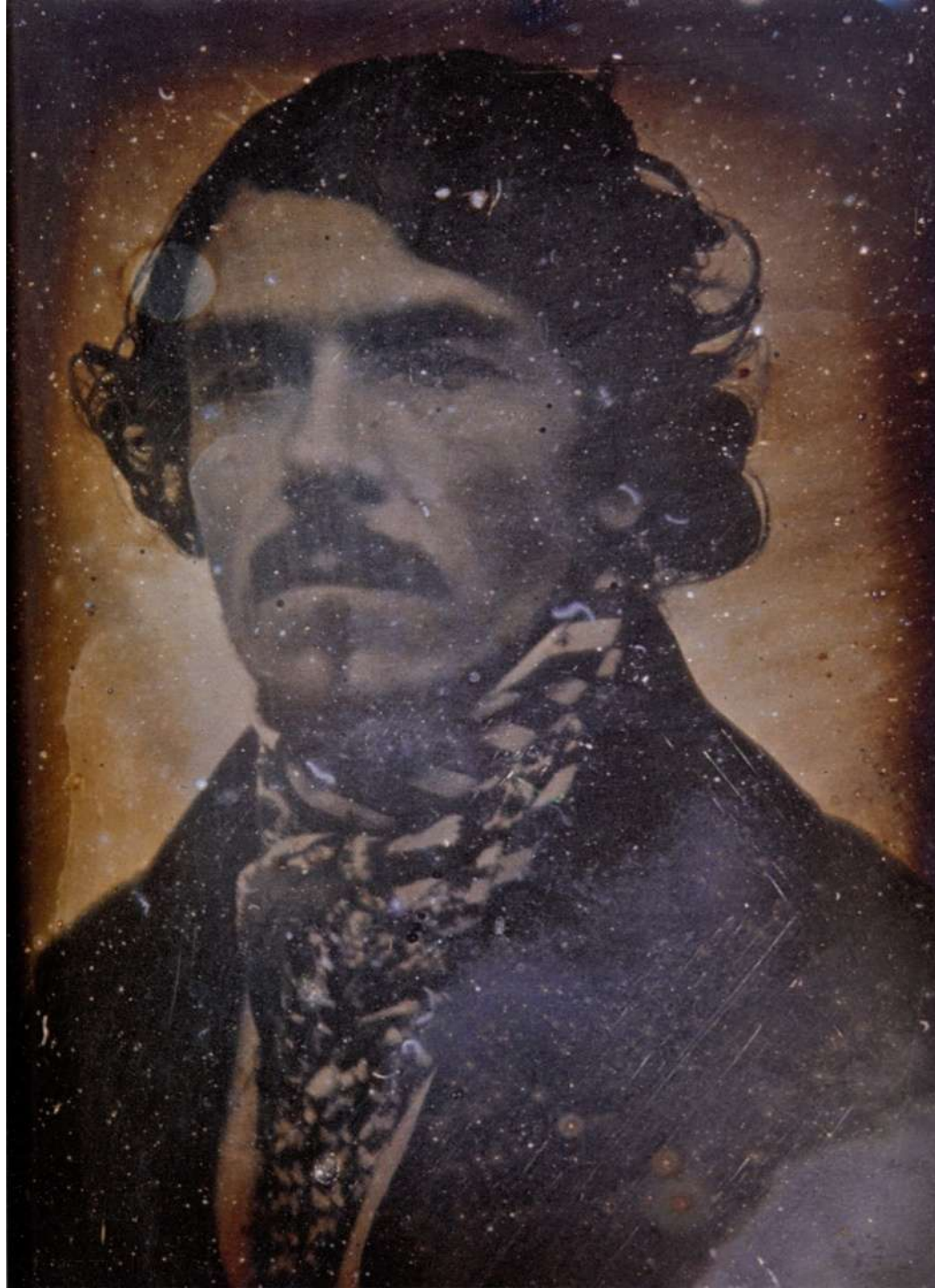
Εικαστικός χώρος – έλευση ενός νέου μέσου

1839, εφεύρεση της φωτογραφίας

1839

Αναγγελία της
νταγκεροτυπίας

Leon Riesener,
Eugène Delacroix,
1842

Από το 1839 – παράλληλη παρουσία ζωγραφικής και φωτογραφικής εικόνας

El Greco, *H.F. Paravicinio*, λεπτομέρεια, 1609

Leon Riesener, *Eugène Delacroix*, 1842

Ζωγραφική και Φωτογραφία

δύο φαινομενικά (αλλά όχι ουσιαστικά) συγγενείς χώροι

Ζωγραφική και
Φωτογραφία,
φαινομενική
συγγένεια

Canaletto, 1730

Άγνωστου, 1870

Ζωγραφική και Φωτογραφία, φαινομενική συγγένεια

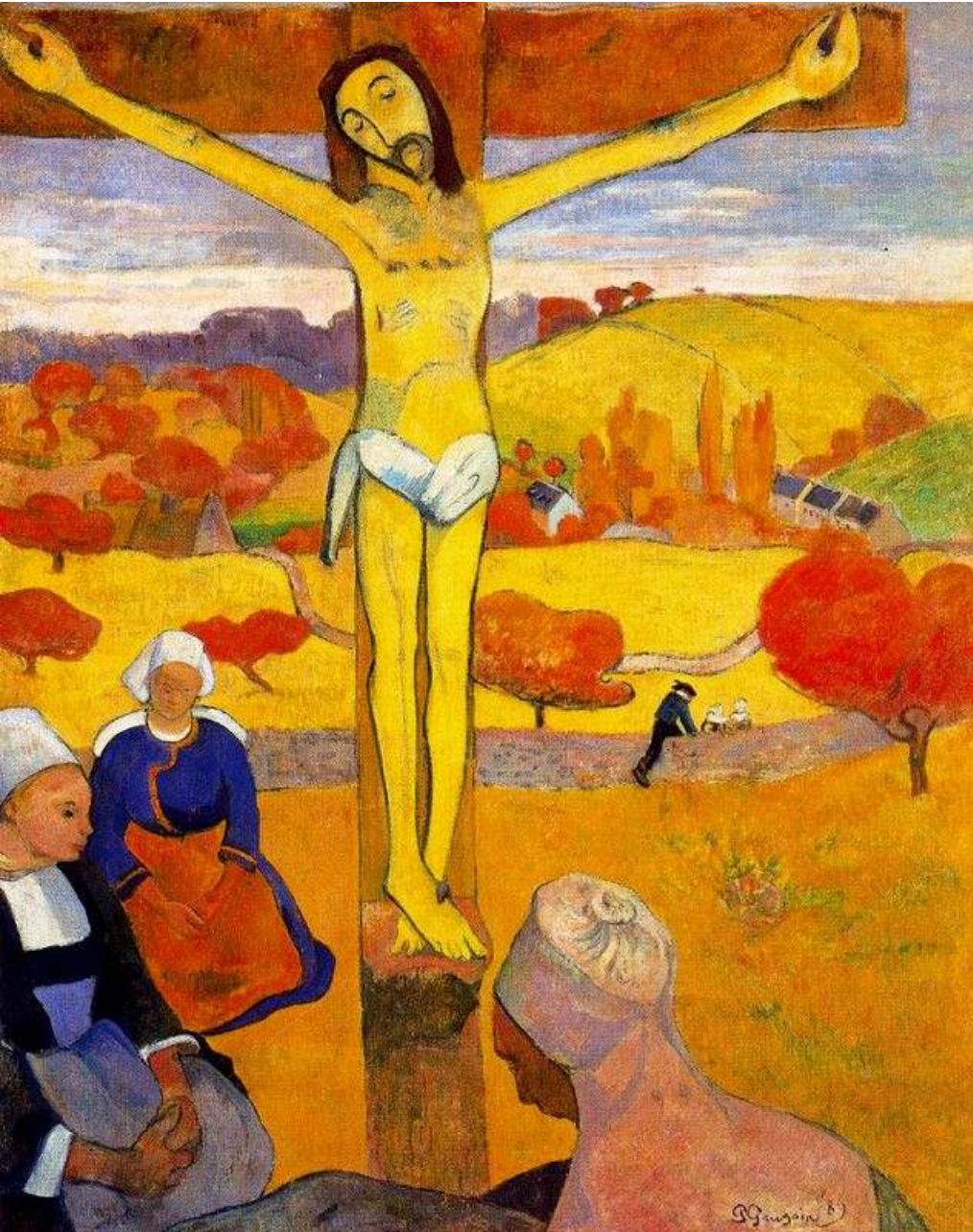

Ραφαήλ, Agnolo Doni, 1506

Jean Mohr, δεκαετία του 1980

Ζωγραφική και Φωτογραφία, προφανείς διαφορές

Paul Gauguin, Κίτρινος Χριστός, 1889

Jean Mohr, 1980's

Η ζωγραφική και φωτογραφική εικόνα
σε διαχρονικά διαφορετικές τους εκφάνσεις –
η σημασία της Ιστορίας της Τέχνης

Ζωγραφική και εξέλιξή της (ο λόγος ύπαρξης της Ιστορίας της Τέχνης)
Αρχαία Αίγυπτος, αναπαράσταση του κόσμου κατά φύση

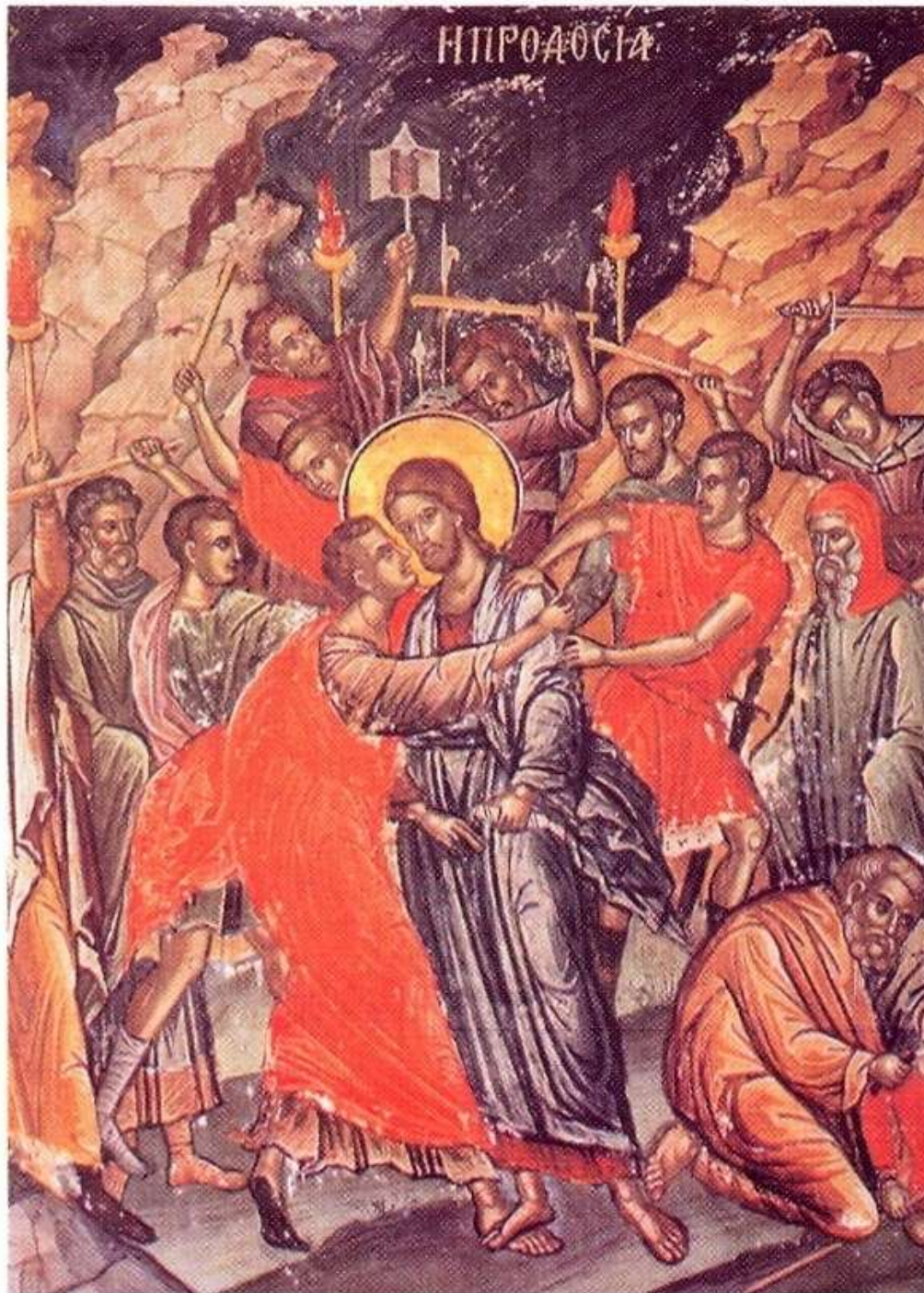
Γραφέας, 2.600 με 2.300 π.Χ

Ελληνορωμαϊκή
αρχαιότητα,
αναπαράσταση
του κόσμου
κατά φύση

Ναρόλι, 1^{ος}
αιώνας μ.Χ.

Βυζαντινή τέχνη,
αφαιρετική
σηματοποίηση
σε μη
νατουραλιστικές
παραστάσεις

Θεοφάνης, γύρω
στο 1550

Δυτική
Αναγέννηση,
ανάκτηση της
ρεαλιστικής
αίσθησης του
κόσμου

Ραφαήλ,
Η Παναγία του
Prato, 1506

Eugène Delacroix 1830

Ρομαντισμός, αναγγελία του τέλους μιας εποχής

Αρχές 19^{ου} αιώνα, Constable – πειραματισμός πάνω στην ζωγραφική απεικόνιση

John Constable, *Malvern Hall, Warwickshire*, 1809

Μοντέρνο Κίνημα
περίοδος ριζικών
ανατροπών στο
πλαίσιο μιας
κοινωνίας του
μέλλοντος

Picasso 1909

Μεταπολεμική περίοδος, τέλος του κύκλου του Μοντέρνου Κινήματος

Jackson Pollock, #1, 1950

Μεταπολεμικό εικαστικό περιβάλλον, Pop Art

Andy Warhol, *Campbell's*, 1962

Ζωγραφικός (υπερ)ρεαλισμός, όψιμος 20^{ος} αιώνας

Richard Estes, Δρόμος του Παρισιού, 1972

Μια Ιστορία της Φωτογραφίας μέσα από την διαχρονική ανάγνωση εικόνων

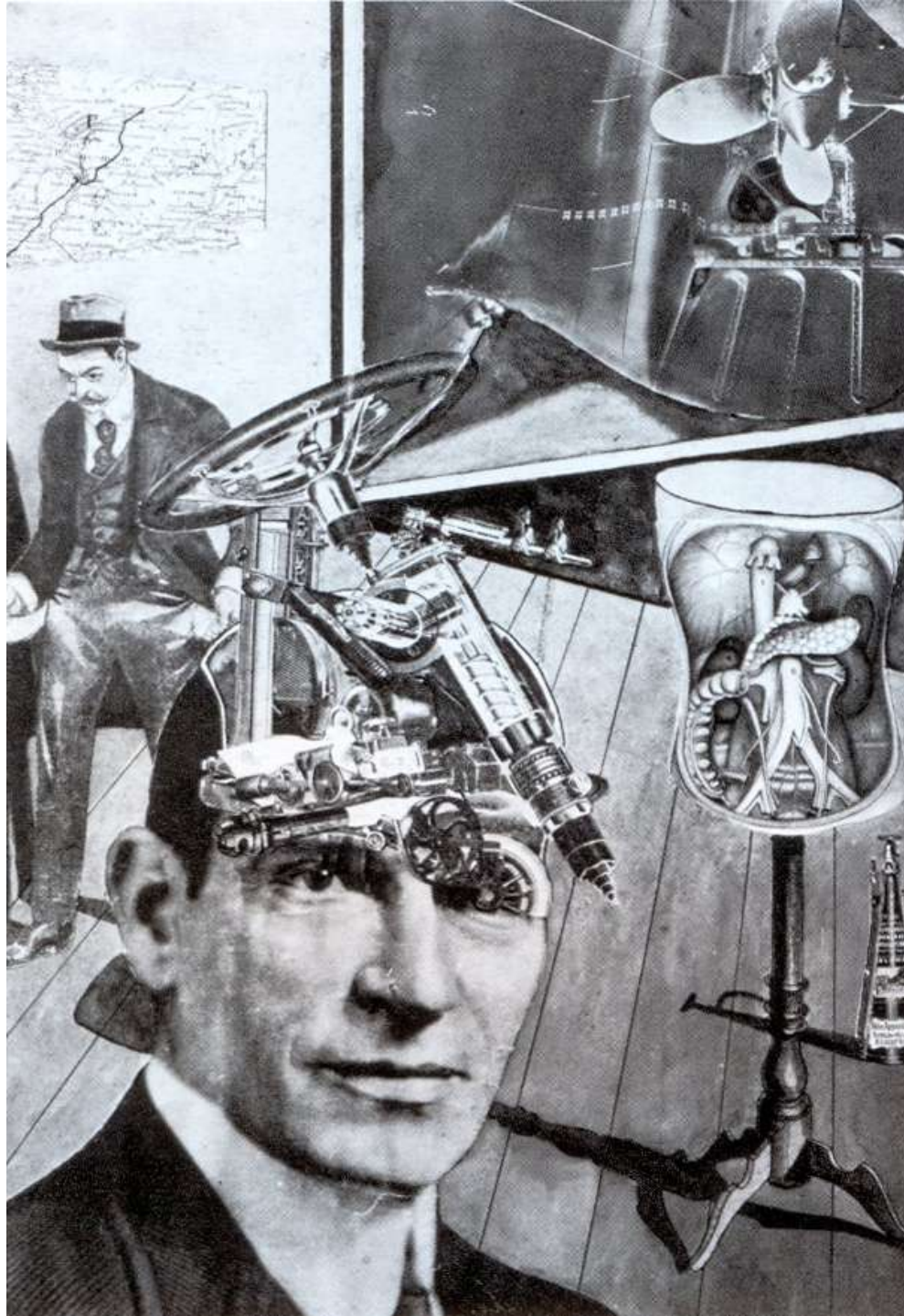
Φωτογραφία και (ληγμένος) Ρομαντισμός – κατασκευασμένη εικόνα με αναφορά στην ζωγραφική

Oscar Rejlander, *Two Ways of life*, 1857

Φωτογραφία και
Μοντέρνο Κίνημα –
κατασκευασμένη
εικόνα σύμφωνα
με διαφορετικά
κριτήρια

Raoul Hausmann,
Tatlin at Home,
1920

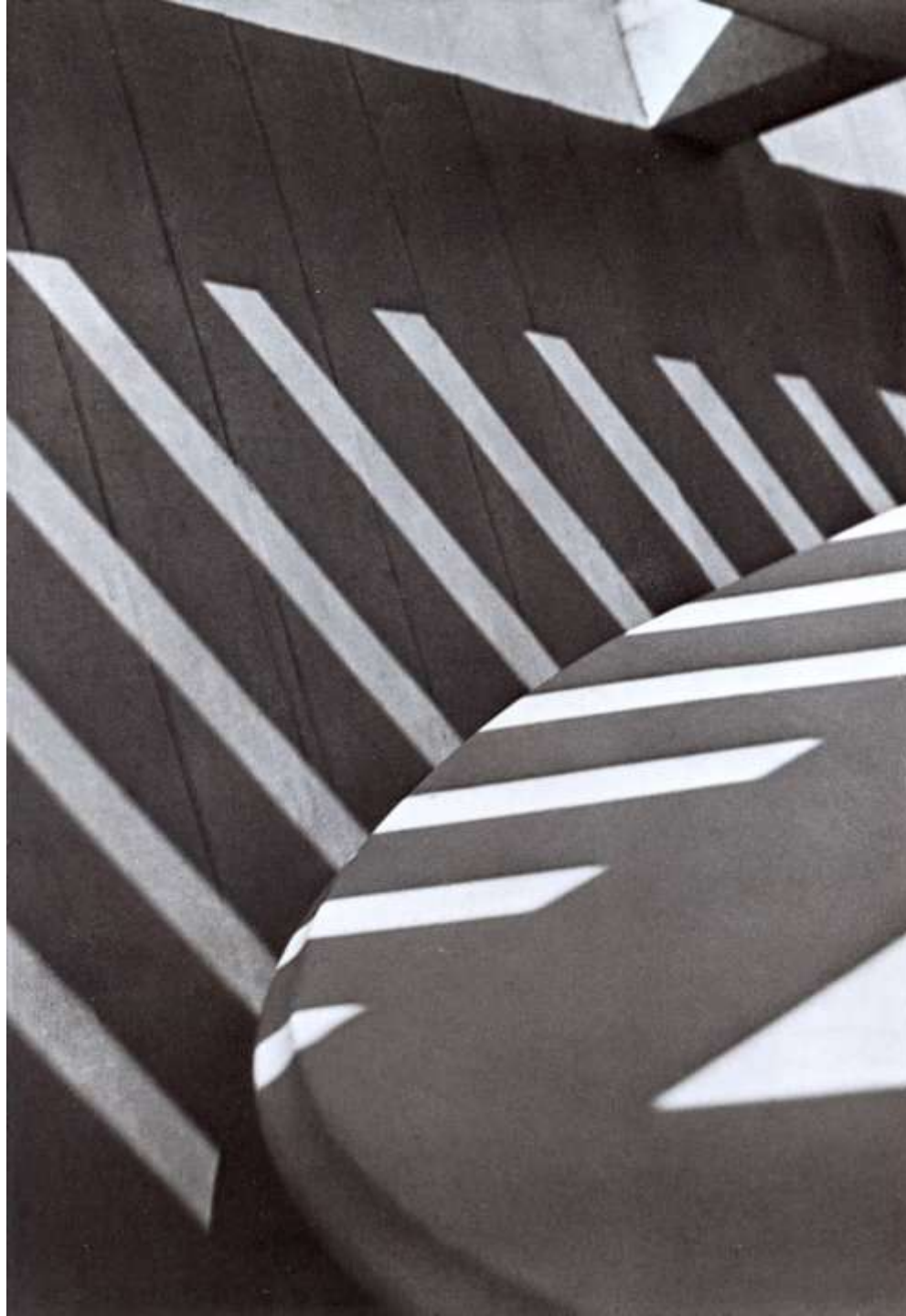
Αρχές 20^{ου} αιώνα, Ευρώπη – Φωτογραφία στο πλαίσιο του Μοντέρνου Κινήματος

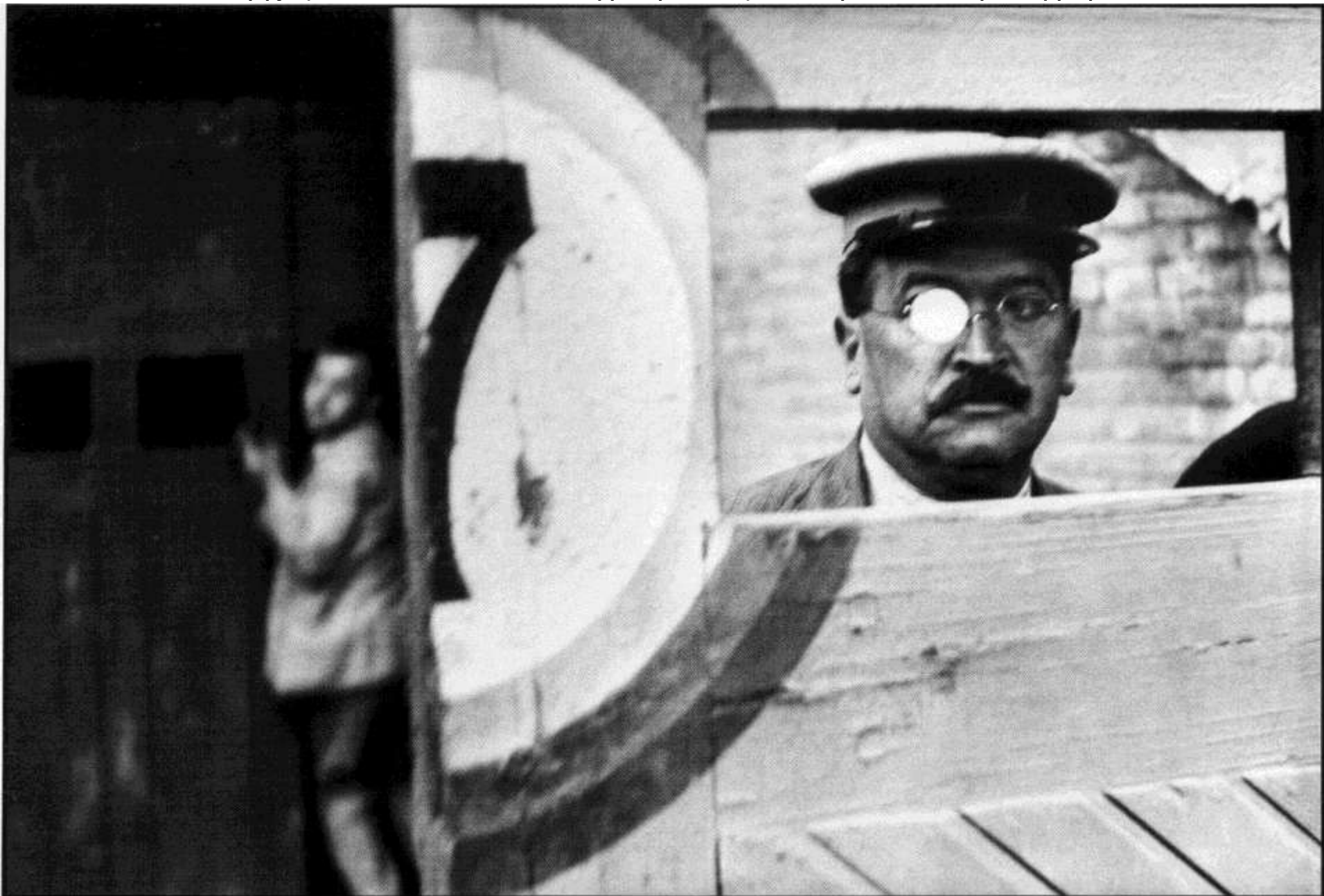
Aleksandr Rodchenko, 1933

Αρχές 29^{ου} αιώνα,
ΗΠΑ –
Φωτογραφία στο
πλαίσιο του
Μοντέρνου
Κινήματος

Paul Strand
1916

Αρχές 20^{ου} αιώνα, Φωτογραφία ως 'αποφασιστική στιγμή'

Henri Cartier-Bresson, Valencia 1933

Τέλη 20^{ου} αιώνα, Φωτογραφία ως 'αποφασιστική στιγμή'

Alex Webb, Μεξικό, Ciudad Madero, 1983

Αρχές 20^{ου} αιώνα, Φωτογραφία ως 'παράθυρο στον κόσμο'

Eugène Atget, San Sulpice, Παρίσι 1926

Μέσα/τέλη 20^{ου} αιώνα, Φωτογραφία ως 'παράθυρο στον κόσμο'

Stephen Shore, US 97, Oregon, 1973

Αρχές 21^{ου} αιώνα, Φωτογραφία ως 'παράθυρο στον κόσμο'

Thomas Struth, Ισραήλ 2009-2012

Τέλη 20^{ου} αι, φωτογραφία και εικονοποιία (Image Making) – η αυτοφερόμενη εικόνα

Cindy Sherman, Untitled #96, 1985

Τέλη 20^{ου} αι, φωτογραφία και εικονοποιία (Image Making) – η αυτοφερόμενη εικόνα

Jeff Wall, *The Flooded Grave*, 1998-2000

Αρχές 20^{ου} αιώνα, Φωτογραφία ως φορέας/υποκατάστατο εμπειρίας

Alfred Stieglitz 1923

Τέλη 20^{ου} –
αρχές 21^{ου}
αιώνα,

Φωτογραφία ως
φορέας/
υποκατάστατο
εμπειρίας

Luc Delahaye,
L'autre, 1999

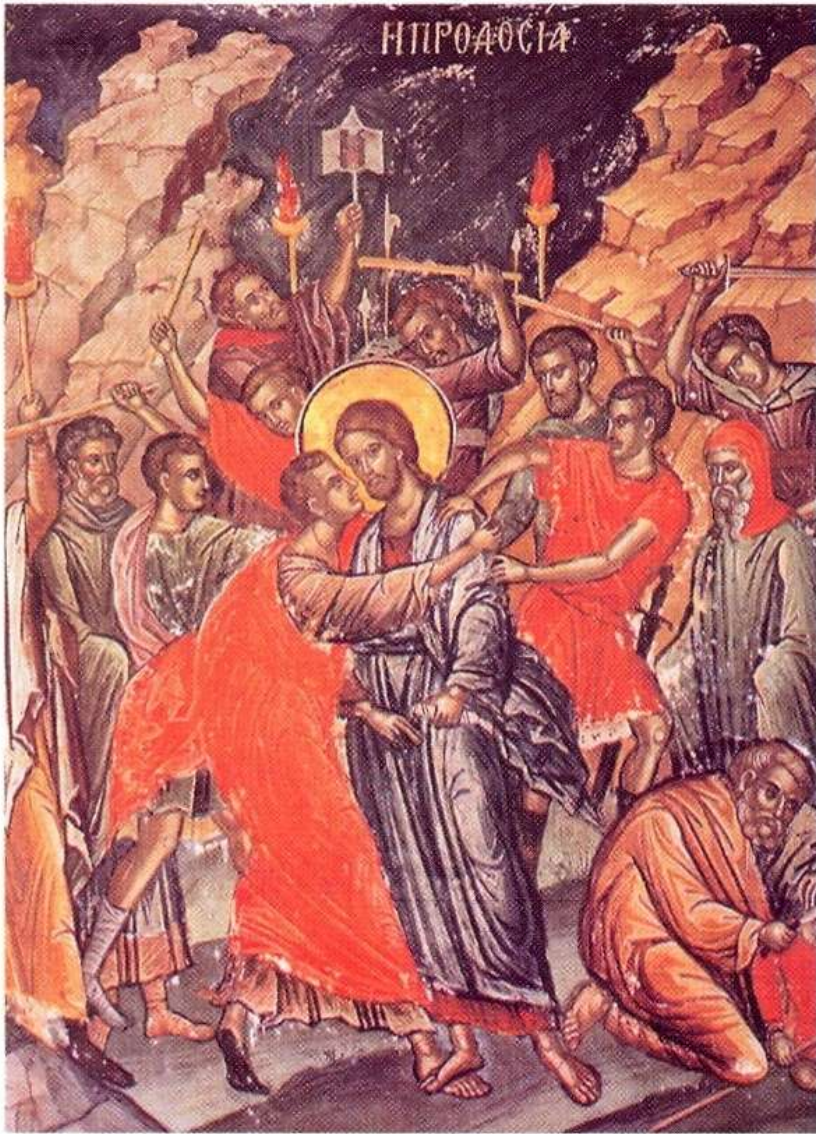
Τέλη 20^{ου} – αρχές 21^{ου} αιώνα, Φωτογραφία ως φορέας/ υποκατάστατο εμπειρίας

Antoine d'Agata, Nuevo Laredo 2000

Φωτογραφία και περιβάλλον ανάπτυξής της –
οι προϋποθέσεις γένεσής της

Ανατολική Ευρώπη, βυζαντινή μη νατουραλιστική εικονογραφία

Θεοφάνης, γύρω στο 1550

Αγνώστου, Γλυκοφιλούσα, 17^{ος} αι

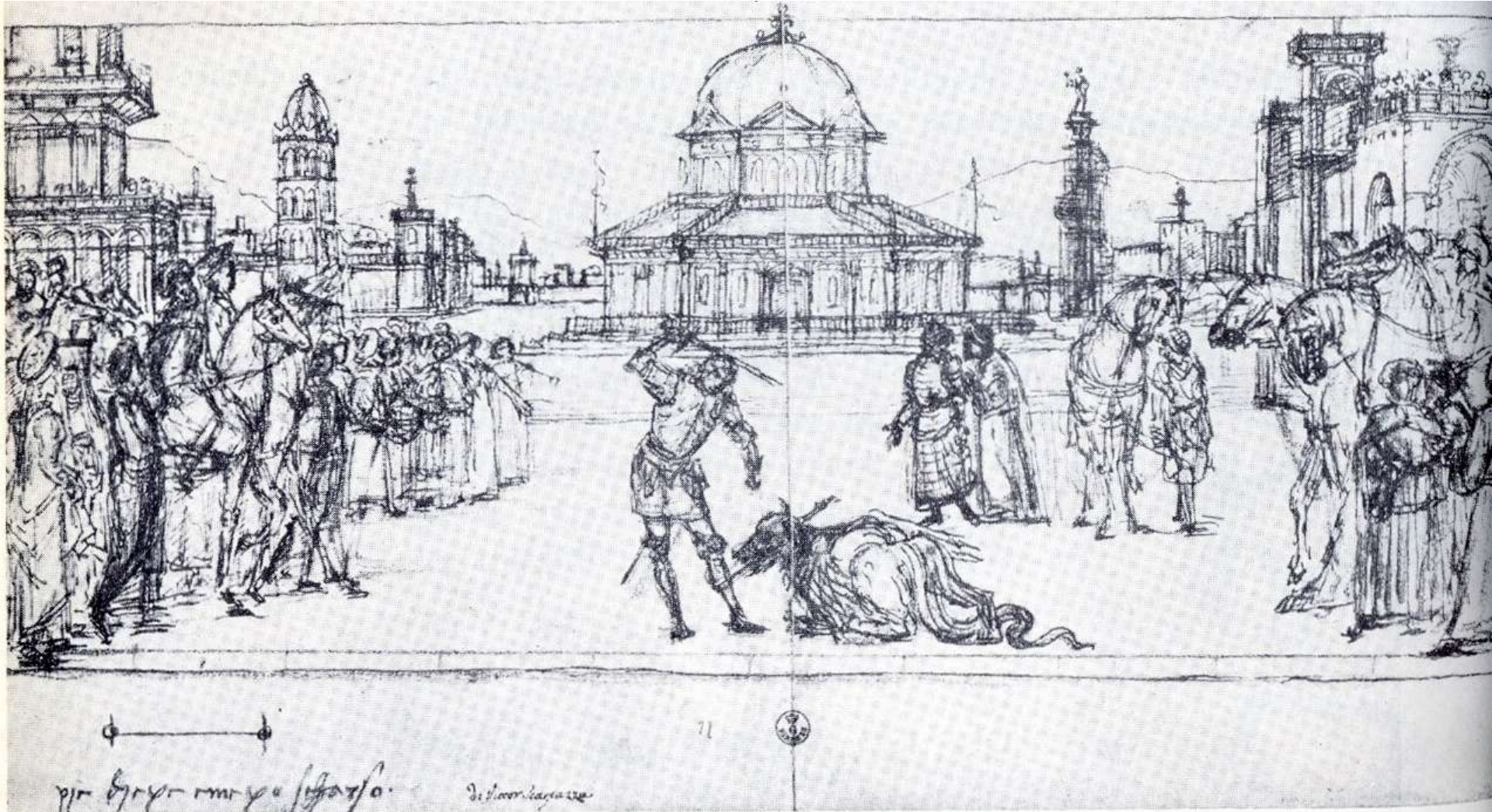
Δυτική μεσαιωνική τέχνη – απόσχιση από τον νατουραλισμό

από αγγλικό χειρόγραφο, 13^{ος} αι.

Δυτική Αναγέννηση, από τα τέλη του 14^{ου} αιώνα:

Απόδοση της μορφής του κόσμου σύμφωνα με την ανθρώπινη όραση

Vittore Carpaccio, Βενετία, 1502 - 1507

Δυτική Ευρώπη, Μεσαιωνική και Αναγεννησιακή απόδοση του χώρου

Ανώνυμου, Ρώμη, τέλη 13^{ου} αιώνα

Raffaello, Παναγία, 1506

Αναγέννηση, εισαγωγή κανόνων προοπτικής στην αρχιτεκτονική

Giorgio Vasari, *Uffizi*, Φλωρεντία 1560-'74

Παρίσι, Rue de Rivoli – Percier και Fontaine, αρχές 18^{ου} αι.

Αναγέννηση, εισαγωγή κανόνων προοπτικής στην αρχιτεκτονική

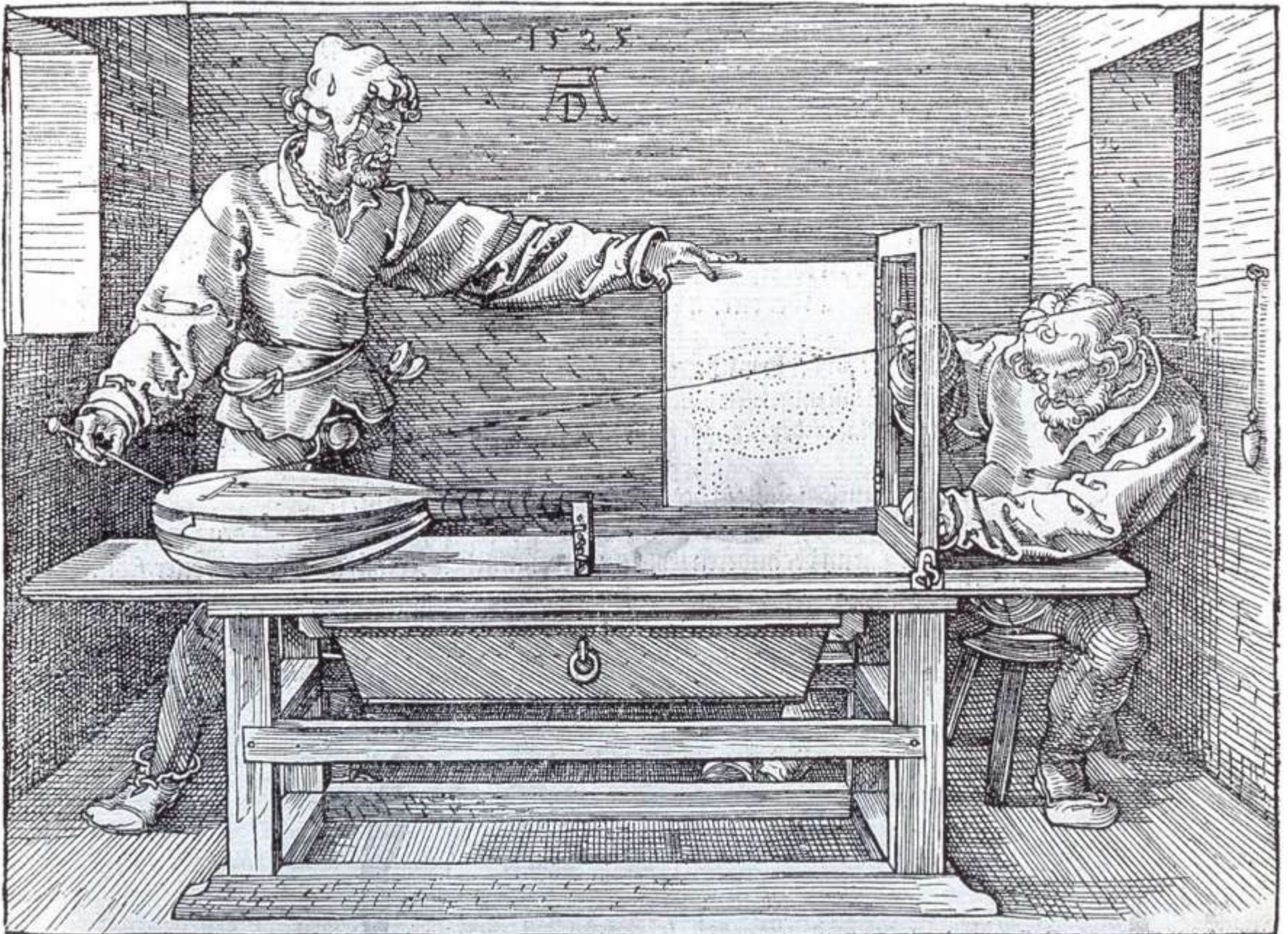
Κέρκυρα, Το Λιστόν, περίοδος Γαλλικής διοίκησης, αρχές 1800

John Berger, Ways of Seeing, 1972 (BBC)

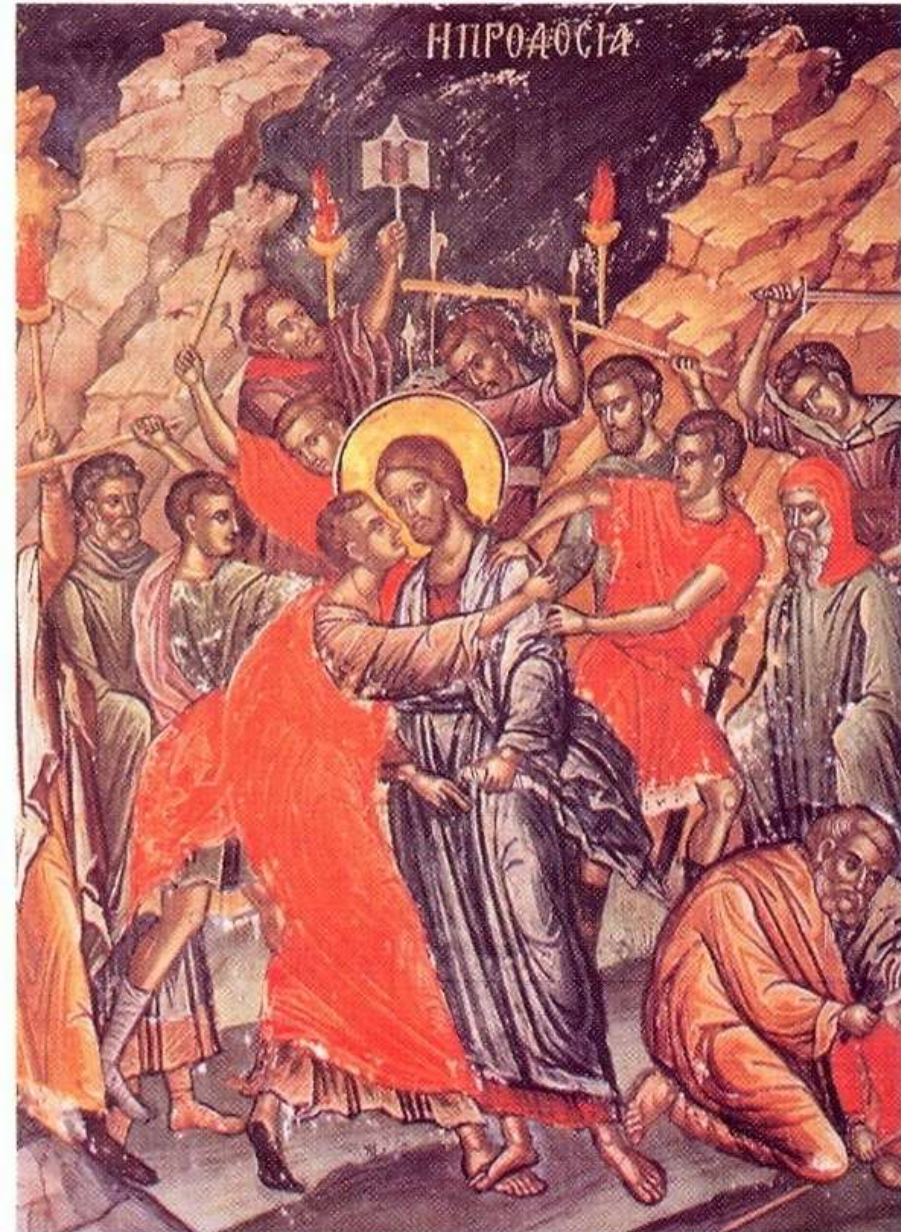
https://www.youtube.com/watch?v=0pDE4VX_9Kk

Αναγέννηση, εισαγωγή κανόνων προοπτικής στην ζωγραφική

Albrecht Dürer, 1525

16^{ος} αι., ανατολική και δυτική εικονοποιία: δύο μη συγκρίσιμες οπτικές αντιλήψεις

Κρήτη, Θεοφάνης 1550

Φλωρεντία, Raffaello 1506

Ιταλική Αναγέννηση και Ελληνορωμαϊκή Τέχνη, αντίστοιχη διάθεση νατουραλιστικής απεικόνισης

Φλωρεντία, Raffaello 1506

Napoli, 1^{ος} αιώνας μ.Χ.

Δυτική Αναγέννηση, ζωγραφική απόδοση του πραγματικού

Canaletto, περ. 1730

Δυτική
Αναγέννηση,
ζωγραφική
απόδοση του
πραγματικού

Η Βενετία σήμερα

1730, η Βενετία
του Canaletto

Αναγεννησιακή Ζωγραφική και Φωτογραφία, χρήση κανόνων προοπτικής

Luigi Cherbuin, *Μέγαρο Litta*, Milano 1842

Άγνωστου, *Μέγαρο Litta*, Milano, περίπου 1865

Εξιδανικευμένα Νοτιοευρωπαϊκά αναγεννησιακά πορτρέτα, χρήση προοπτικής

Ραφαήλ, Agnolo Doni, 1506

Ραφαήλ, η Παναγία του Prato, 1506

Μη εξιδανικευμένα Βορειοευρωπαϊκά αναγεννησιακά πορτρέτα, χρήση προοπτικής

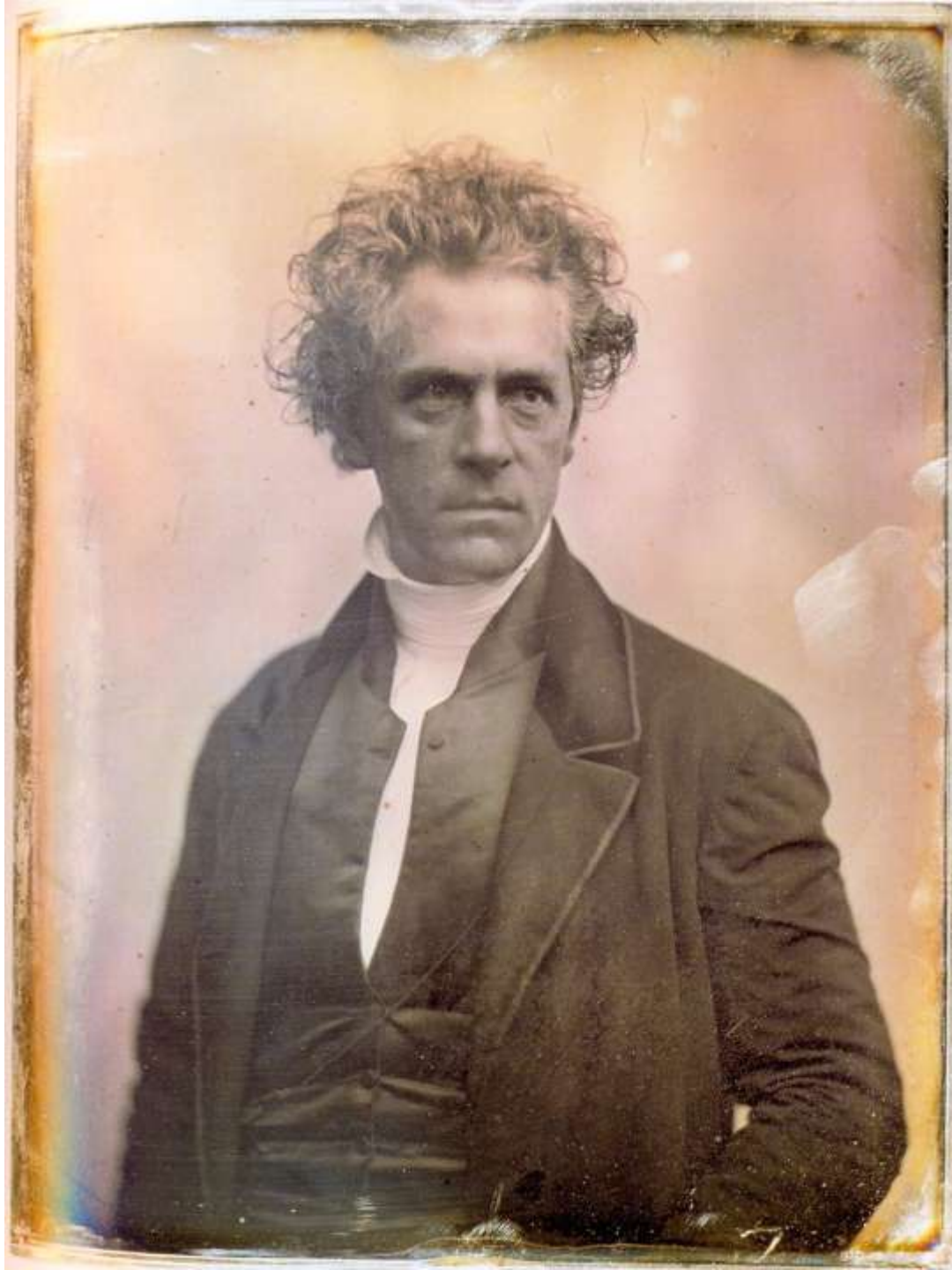

Jan van Eyck, Αστός, 1433

C.D.Friedrich 1798, ο πατέρας του

Φωτογραφικά
πορτρέτα,
κανόνες
προοπτικής και
απουσία
εξιδανίκευσης

Southworth και
Hawes, δεκαετία
του 1840

Φωτογραφικά και Βορειοευρωπαϊκά πορτρέτα – μια αντίστοιχη οπτική διάθεση

Jan van Eyck, Αστός, 1433

Jean Mohr, Αγρότισσα, 1980's

Φωτογραφία, η (έμμεση) αναφορά της στο
αναγεννησιακό εικαστικό περιβάλλον

Αναγεννησιακή
ζωγραφική,
εισαγωγή και
σημασία του
κάδρου–
παράθυρου

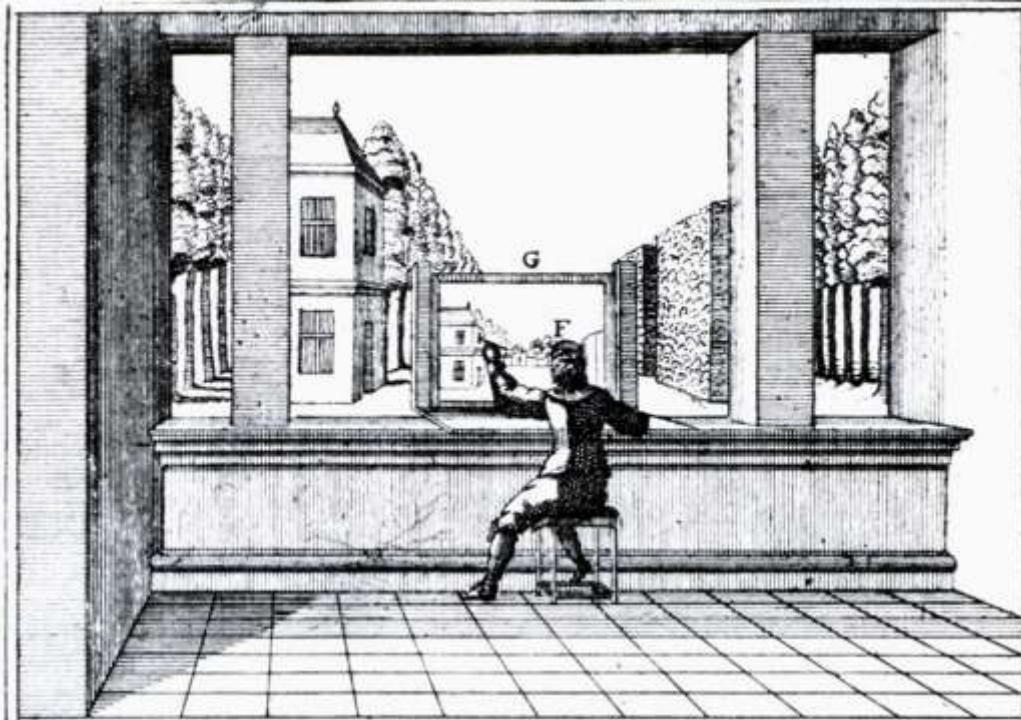
Leon Battista
Alberti (1435),
Περί Ζωγραφικής

Donatello,
*Το γεύμα του
Ηρώδη*,
Siena 1423-1427

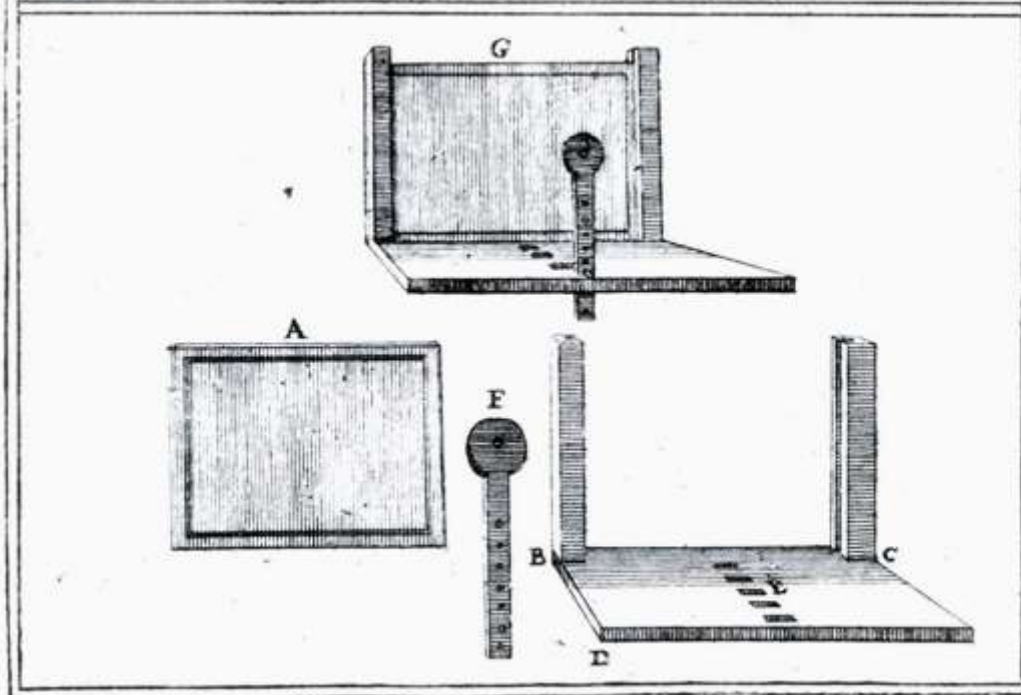

Δυτική Αναγέννηση και χρήση της
προοπτικής: γένεση των μηχανών
σχεδιασμού

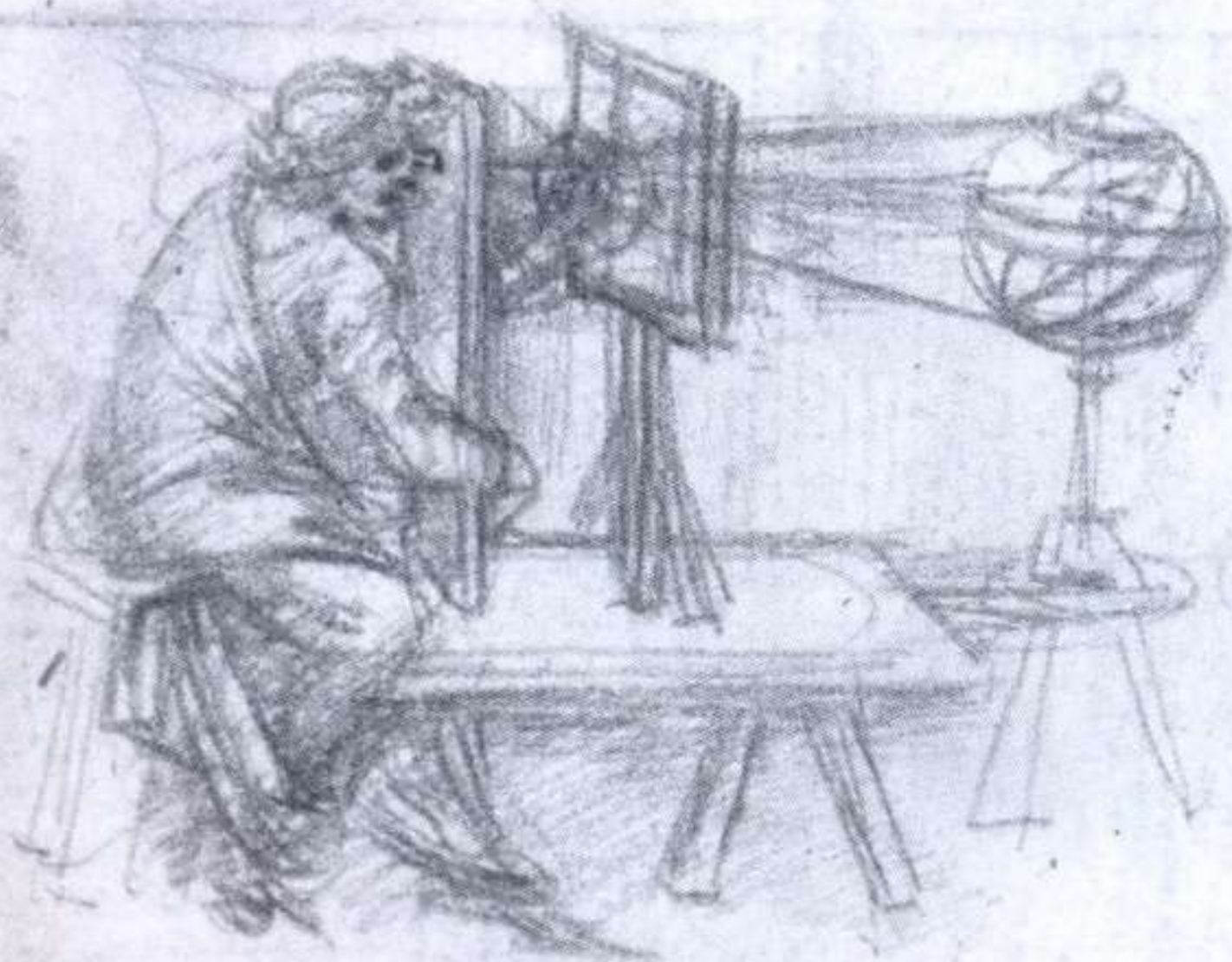
(α) Μηχανές με στόχαστρο και οθόνη
προβολής μη αποκομμένη από το
περιβάλλον

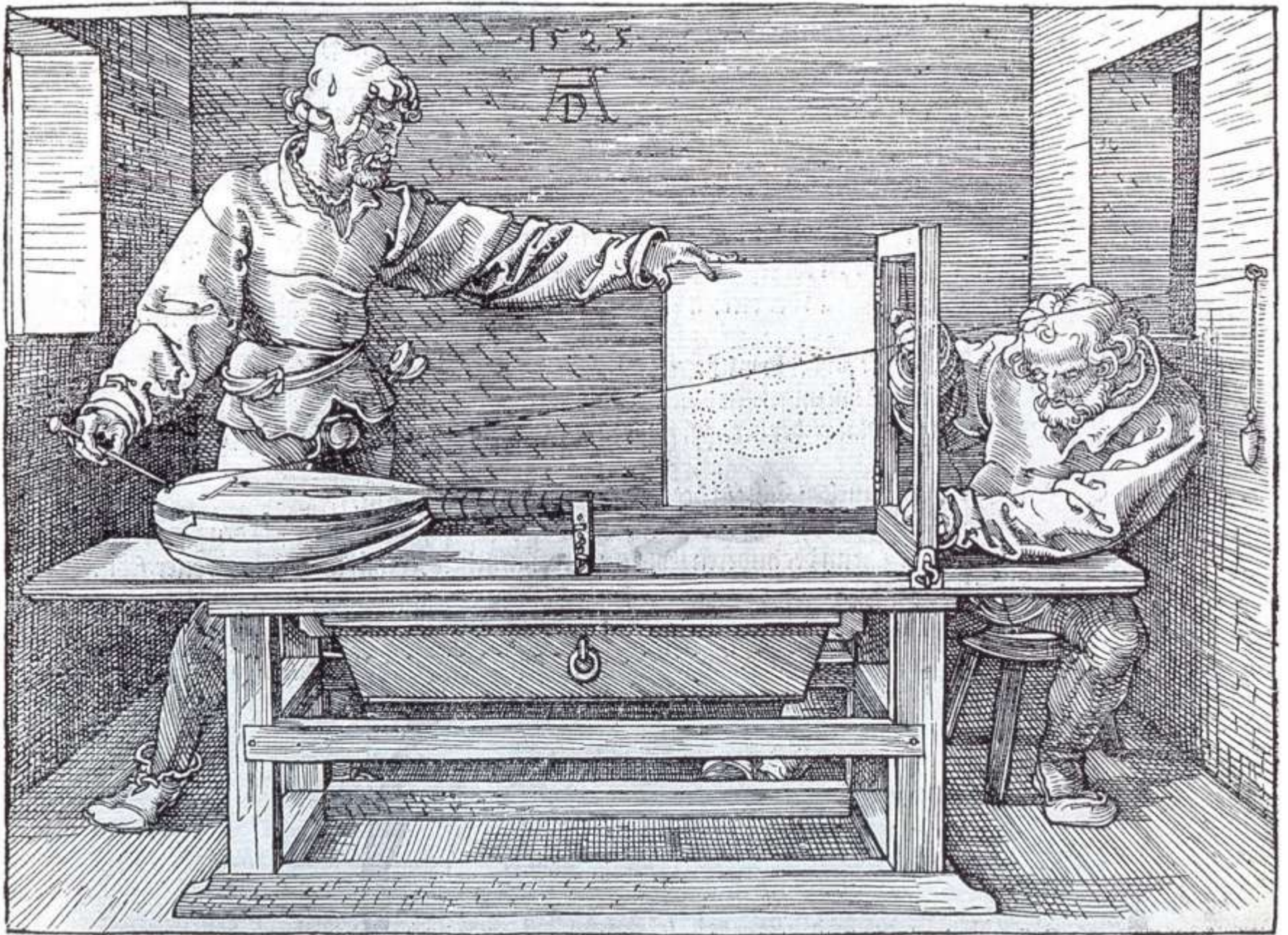
Από περιγραφή μηχανής του Jean
Dubreuil, όπως αναφέρεται σε
αγγλική έκδοση του 1726

πα Κοσμήϊον ἄνθρακον

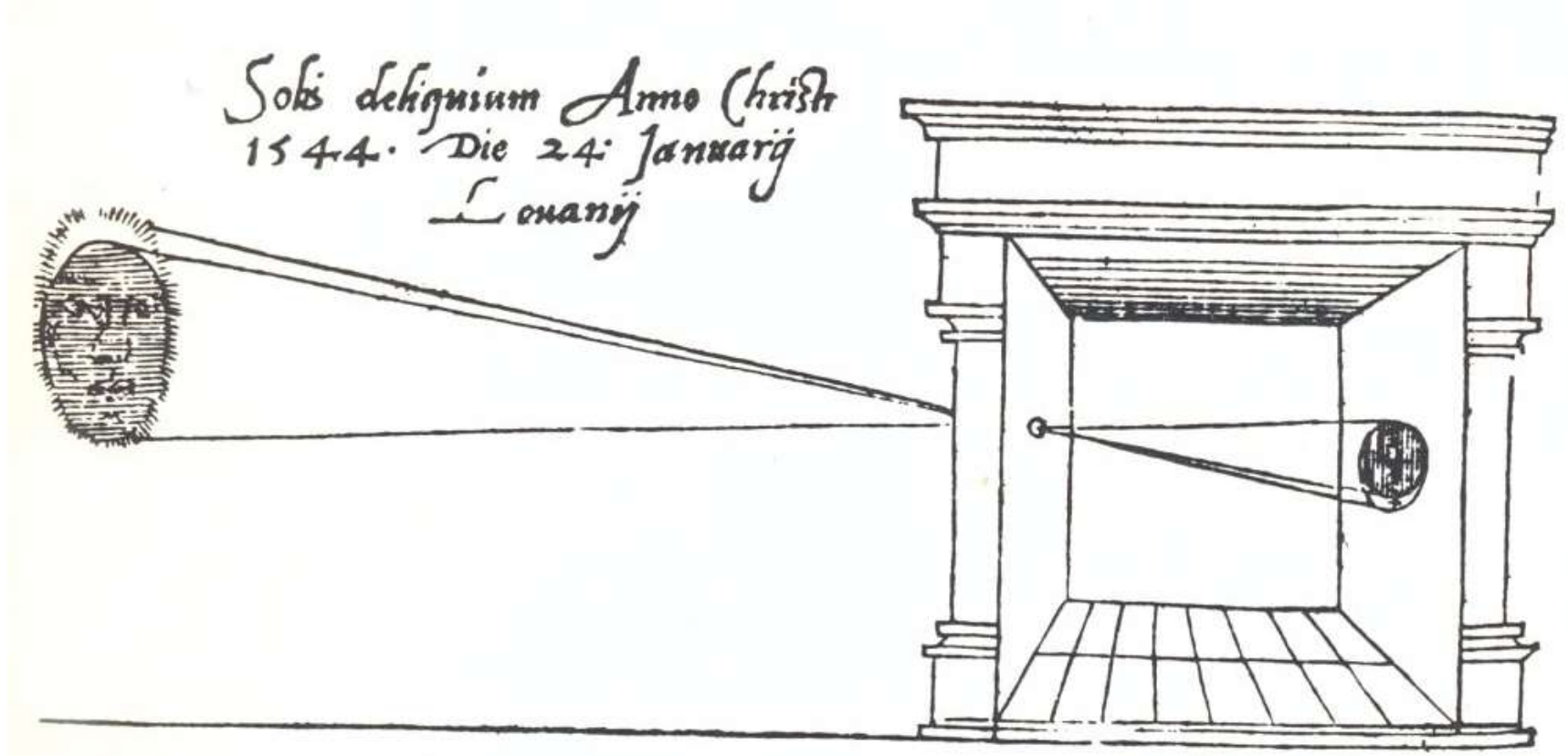

Βοηθητική μηχανή σχεδιασμού 'ανοιχτής οθόνης', Leonardo 1510

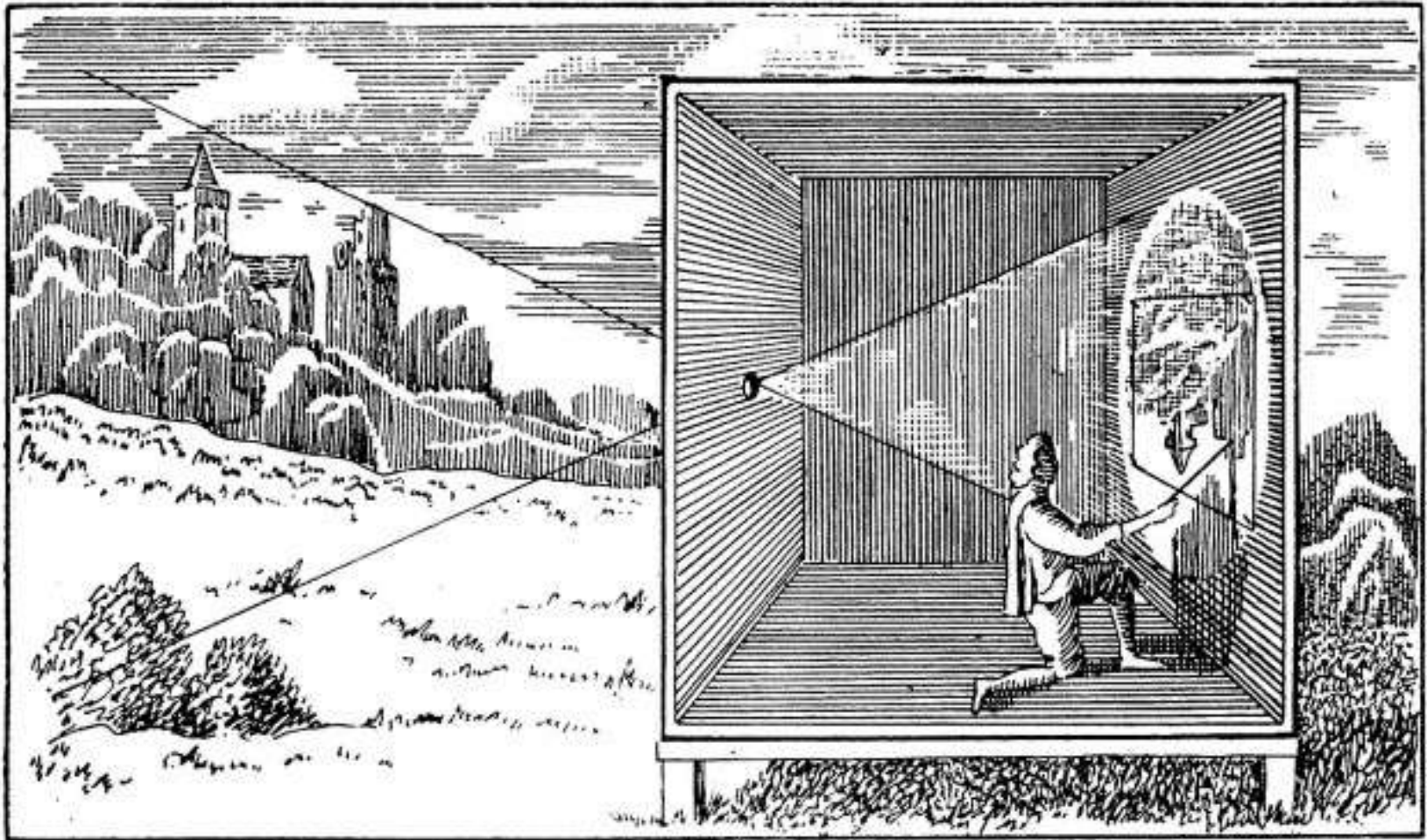
Βοηθητική μηχανή σχεδιασμού 'ανοιχτής οθόνης', Albrecht Dürer 1525

Ιταλική Αναγέννηση και χρήση της προοπτικής: γένεση των μηχανών σχεδιασμού
(β) camera obscura με οθόνη προβολής αποκομμένη από το περιβάλλον

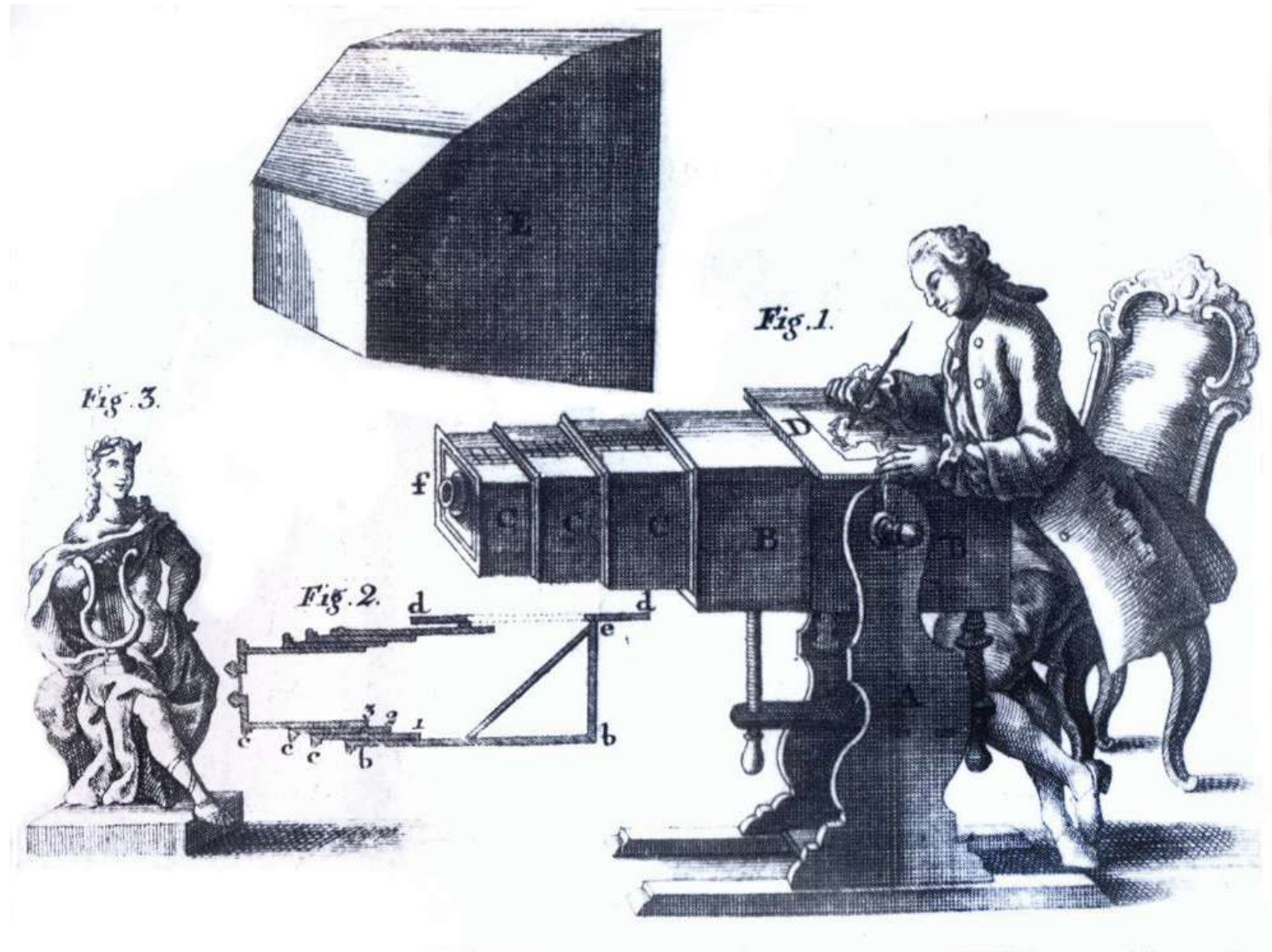

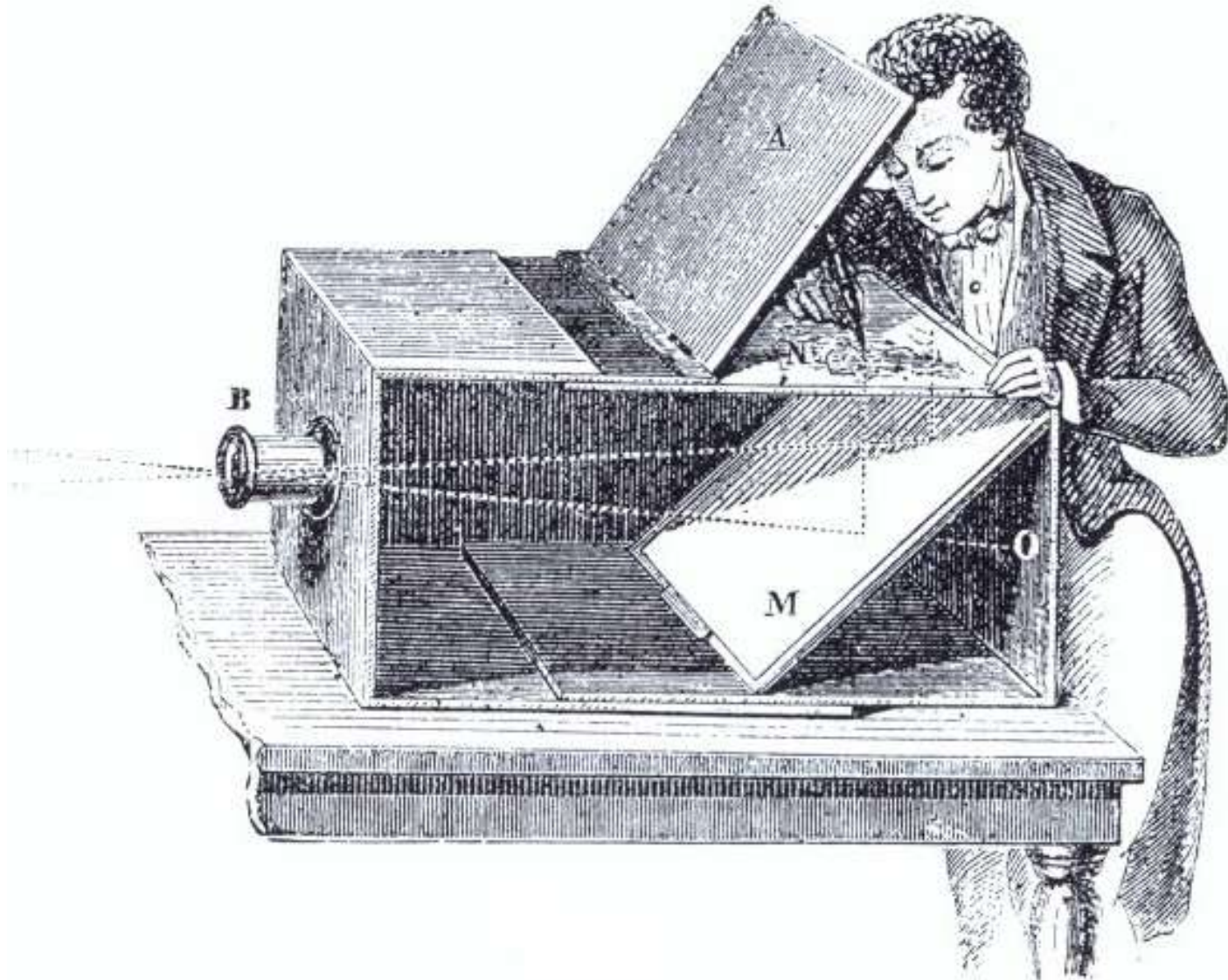
Αναγέννηση, εισαγωγή της camera obscura για χρήση του ζωγράφου

Camera Obscura εφοδιασμένη με φακό, καθρέφτη και θαμπόγυαλο,
ήδη από τα τέλη του 16^{ου} αιώνα

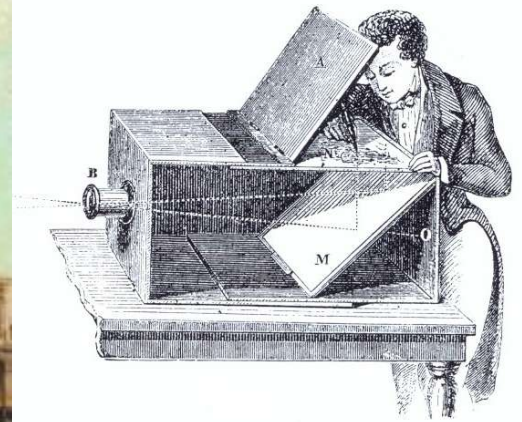
Camera Obscura των αρχών του 1800

Canaletto, απόψεις της Βενετίας μέσα από την προφανή χρήση της camera obscura

Canaletto, Βενετία 1730

Camera Obscura των
αρχών του 1800

Από την Αναγεννησιακή Camera Obscura στην φωτογραφική μηχανή του
Joseph Nicéphore Niépce, αρχές του 1800

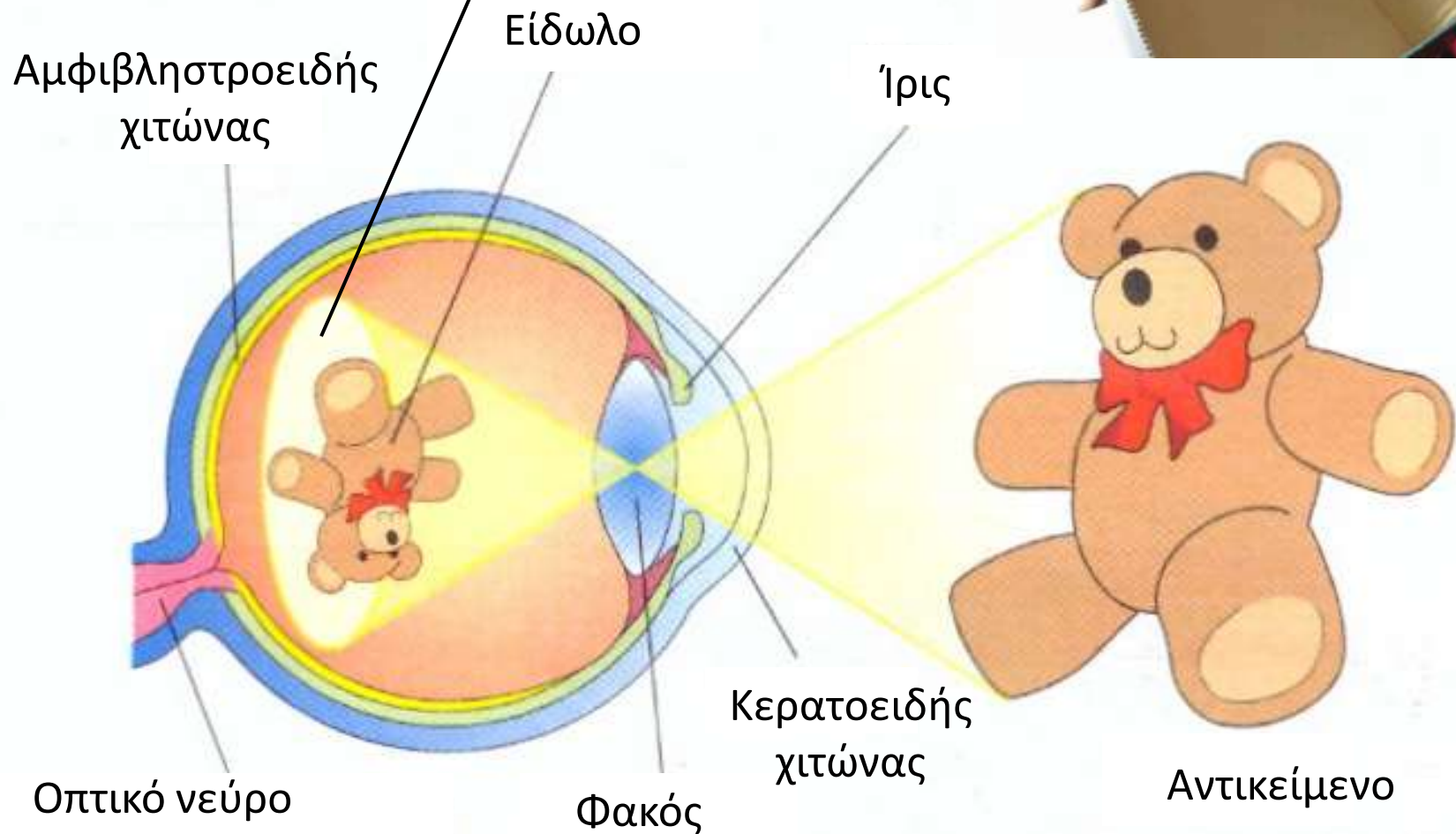

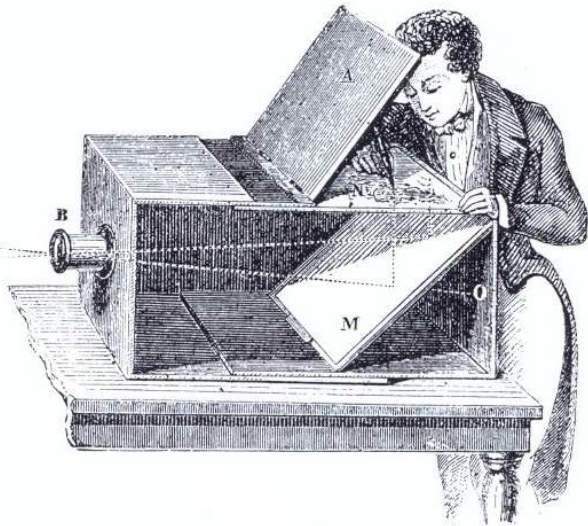

Η εφεύρεση της φωτογραφίας: Joseph Nicéphore Niépce, 1827

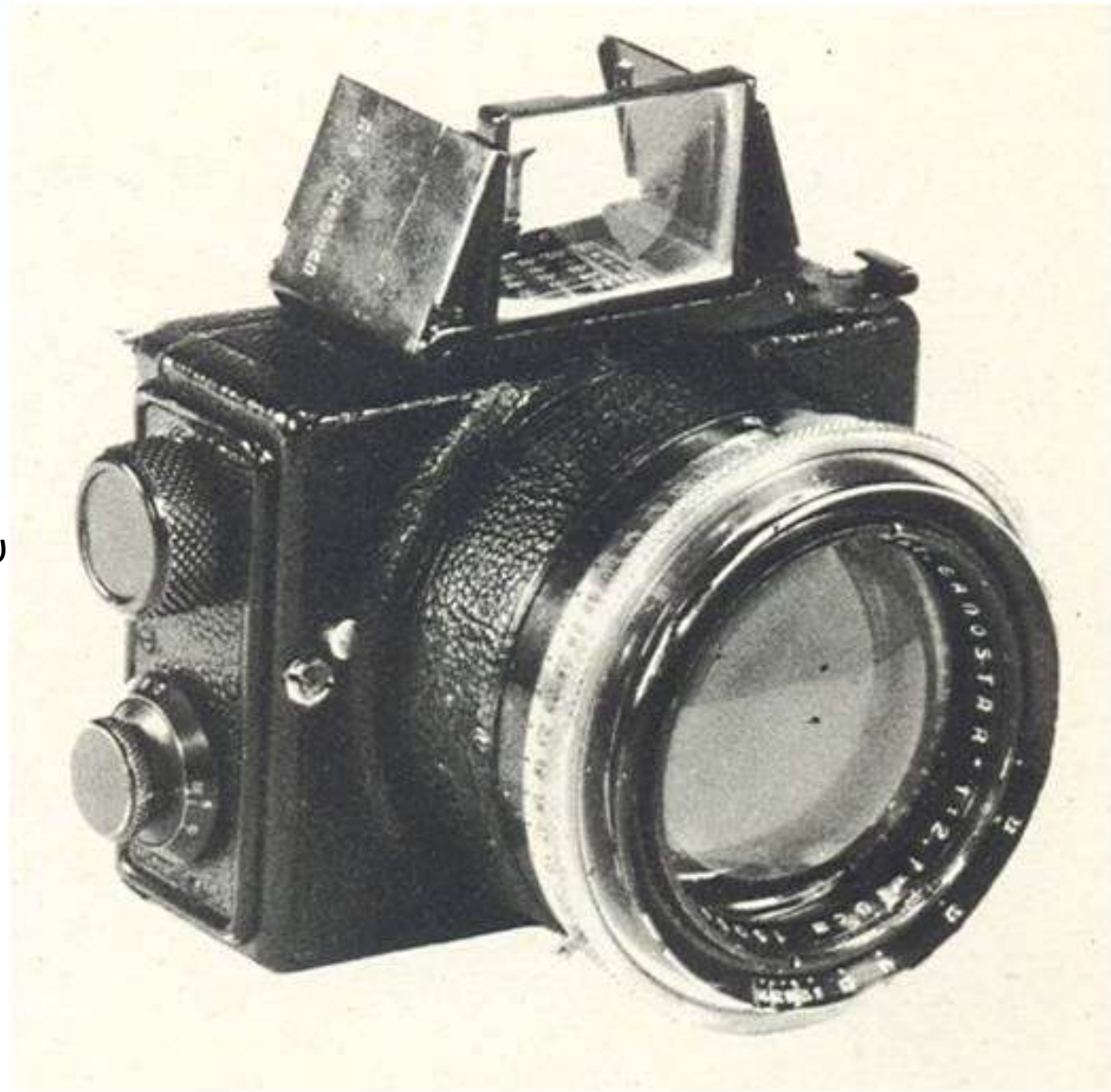
Από την camera obscura του Νιέρσε
στην σύγχρονη φωτογραφική μηχανή

Ανθρώπινο μάτι και camera obscura

Camera Obscura για χρήση του
ζωγράφου, αρχές 1800

Φωτογραφική μηχανή Ermanox με ενσωματωμένη
camera obscura, 1920

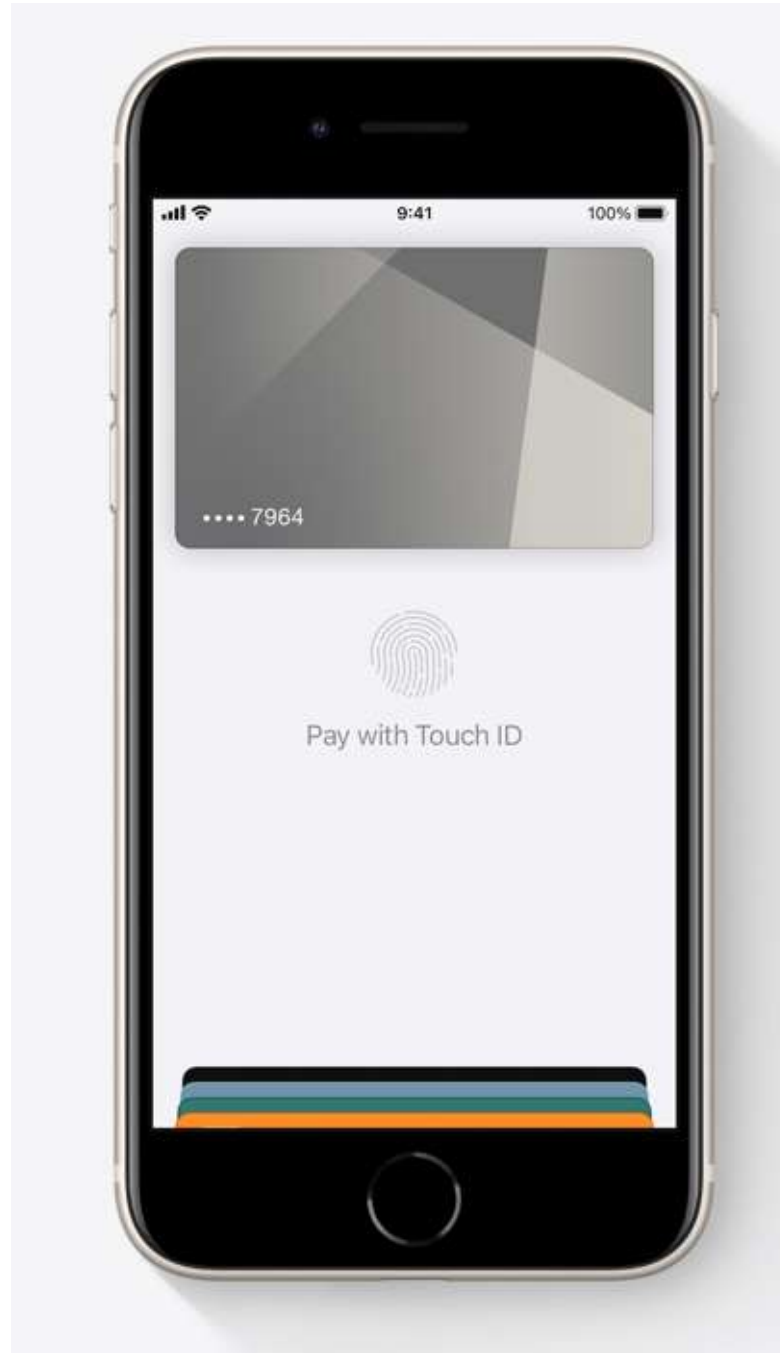
Φωτογραφική αναλογική μηχανή Nikon F με ενσωματωμένη camera obscura,
δεκαετία του 1960

Σήμερα – ψηφιακή μηχανή mirrorless Nikon Z9 με ενσωματωμένη camera obscura

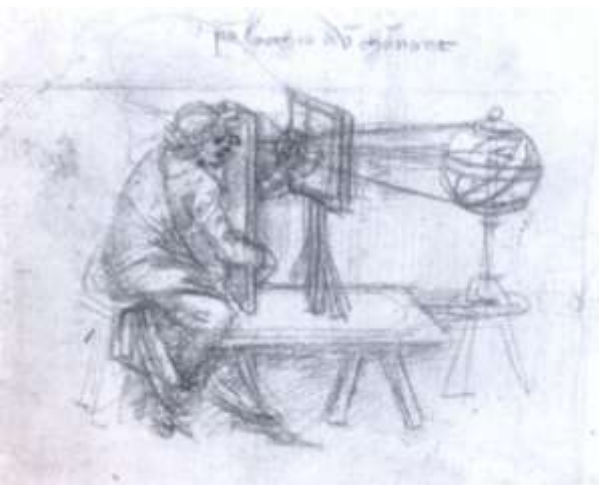
Σήμερα – Apple iPhone SE με ενσωματωμένη camera obscura

Αναγεννησιακοί κανόνες προοπτικής και σχεδιαστικές μηχανές:

Η σημασία του κάδρου–παράθυρου για την φωτογραφία

Σχεδιαστική μηχανή 'ανοιχτού κάδρου', αίσθηση 'συνέχειας' στην αναπαράσταση ενός τοπίου

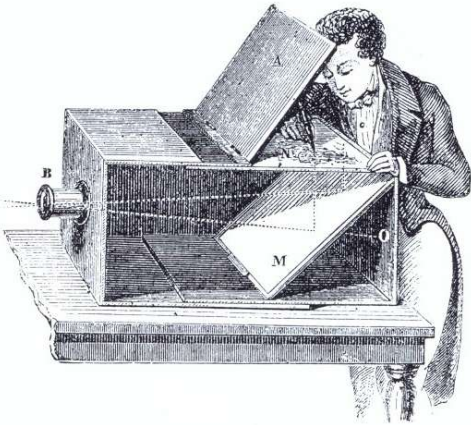

Leonardo 1510

John Constable, *Malvern Hall, Warwickshire*, 1809

Camera Obscura και 'κλειστή' εικόνα

Camera Obscura

Antonio Canal (Canaletto), Scuola S. Rocco, Βενετία, περ. 1730

Φωτογραφική εικόνα, περιορισμένη όραση μέσα από το πλαίσιο μιας οθόνης

Ansel Adams, Mount Williamson, 1945

Φωτογραφική εικόνα, η σημασία του πλαισίου

Bruce Gilden, Αϊτή, στάδιο, 1990

Αρχές 19^{ου} αιώνα,
λίγο πριν την
ανακάλυψη της
φωτογραφίας

Πρώτες ζωγραφικές
απεικονίσεις με
χρήση
'φωτογραφικού'
καδραρίσματος

Caspar David
Friedrich, 1827

Αρχές 19^{ου} αιώνα, Ζωγραφική με 'φωτογραφικό' καδράρισμα

Karl Friedrich Lessing, 1830

Τέλη 19^{ου} αιώνα,
μετά την
ανακάλυψη της
φωτογραφίας

Ζωγραφική με
‘φωτογραφικό’
καδράρισμα

Edgar Degas,
Χορεύτριες,
1878

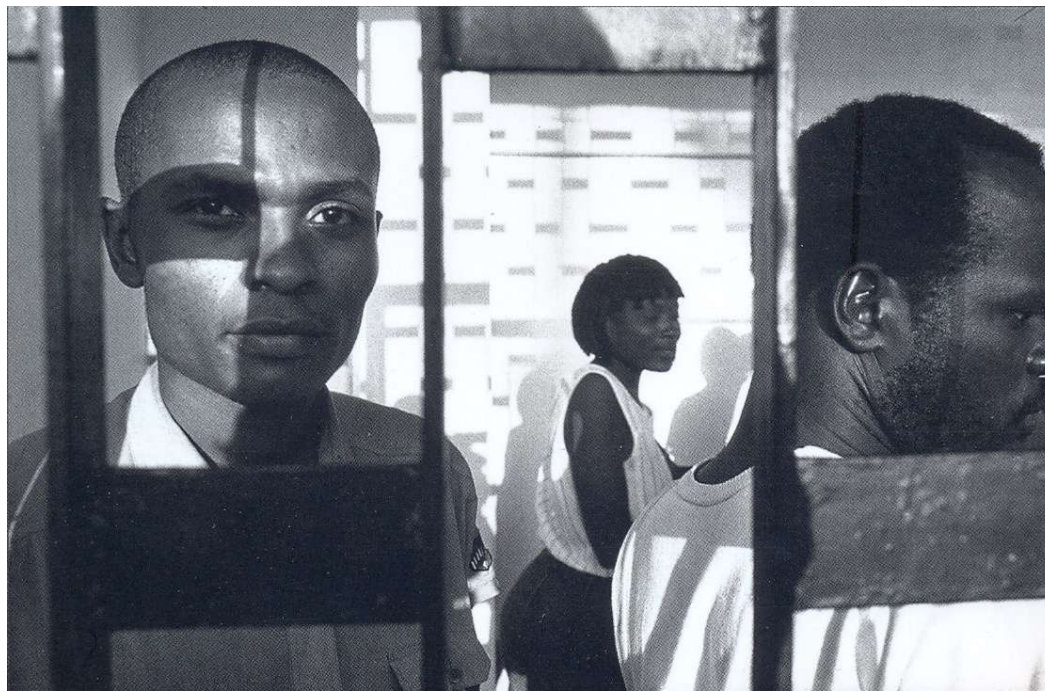

Edgar Degas, Καφενείο, Παρίσι 1877

Edgar Degas,
Καφενείο, Παρίσι
1877

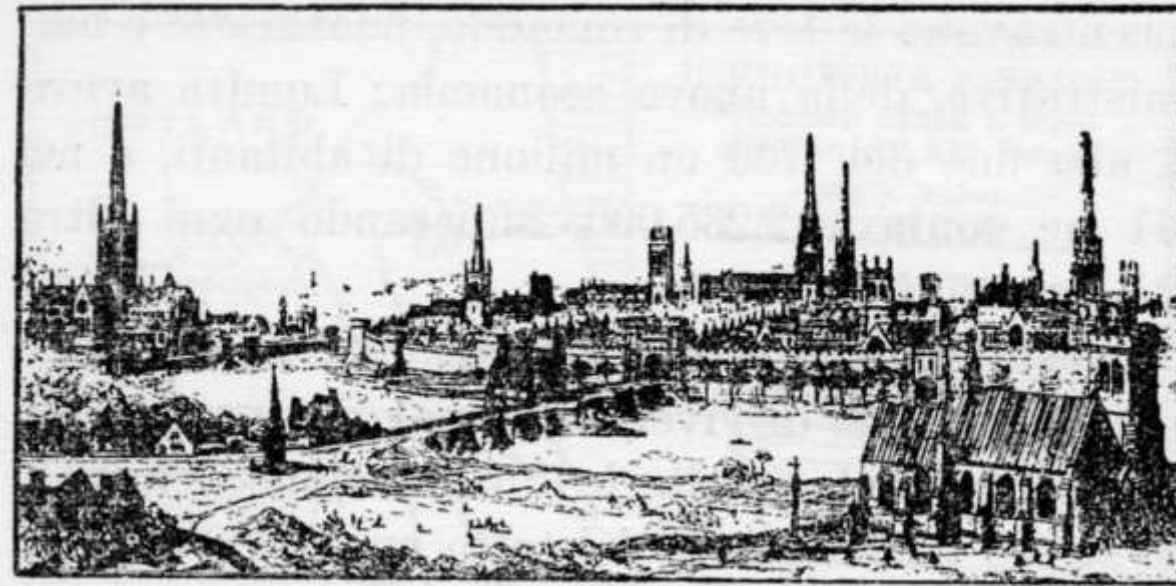
Bruce Gilden,
Αϊτή, στάδιο,
1990

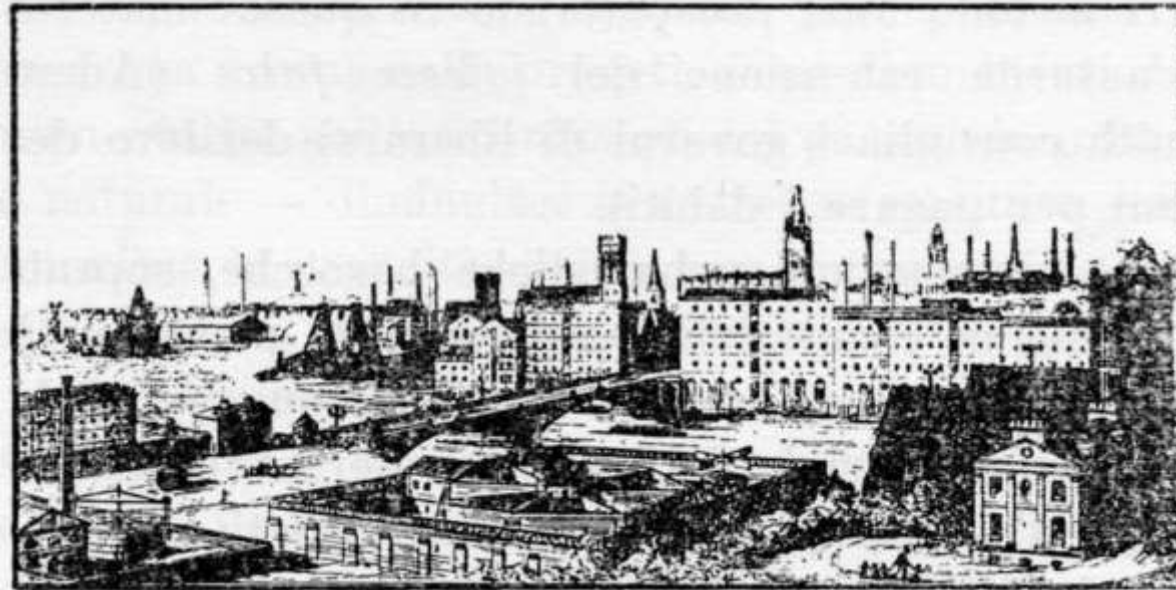
Προϋποθέσεις έλευσης της φωτογραφίας –
οι κοινωνικο-οικονομικές συνιστώσες

Ευρώπη, δραστική αναδιοργάνωση της παραγωγής από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα:

Βιομηχανική Επανάσταση και εκρηκτική αύξηση του αστικού πληθυσμού

Αγγλία, πόλη
το 1440

Αγγλία, η
ίδια πόλη το
1840

(Pugin)

Αναγεννησιακή Φλωρεντία, 1493

Αρχές 19^{ου} αιώνα, Κέρκυρα (Cartright, περ. 1820)

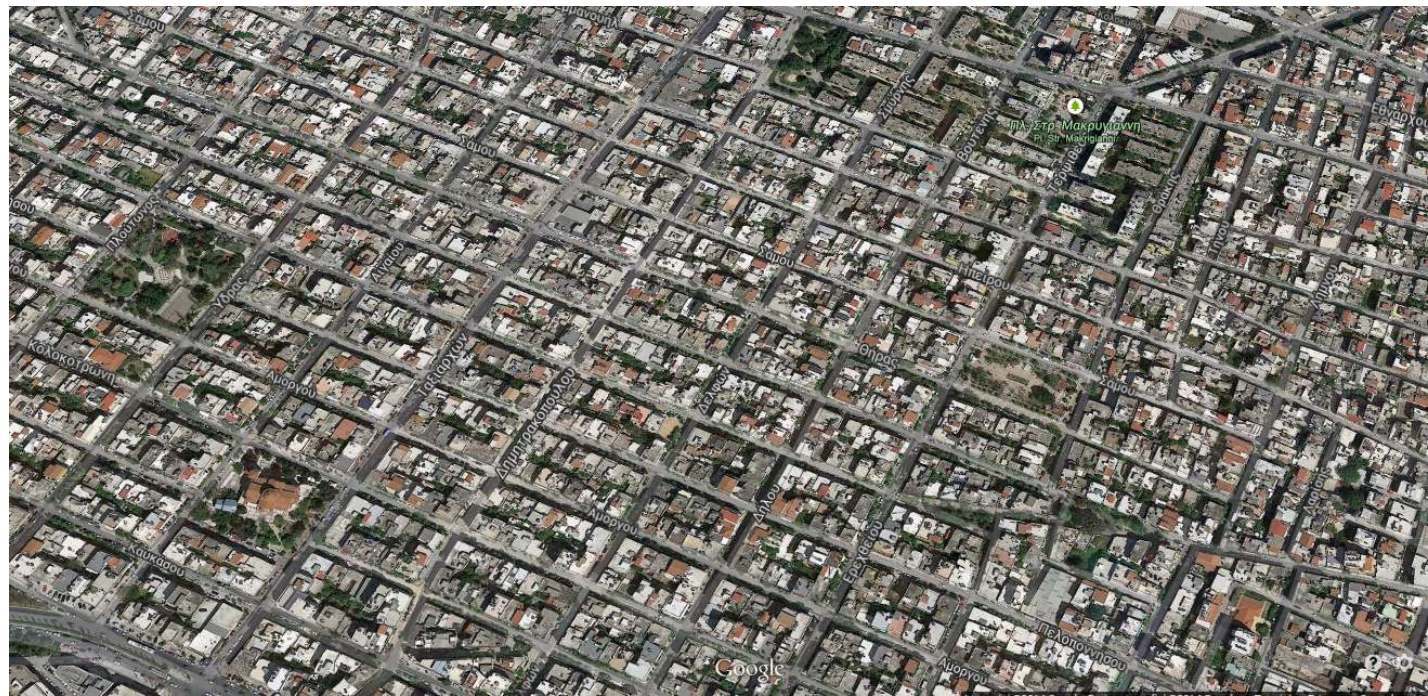
Δεκαετία του 2010, Αθήνα (Λεωφόρος Βεΐκου, Google Maps)

Προβιομηχανική
πόλη – κλειστή,
οργανική ενότητα

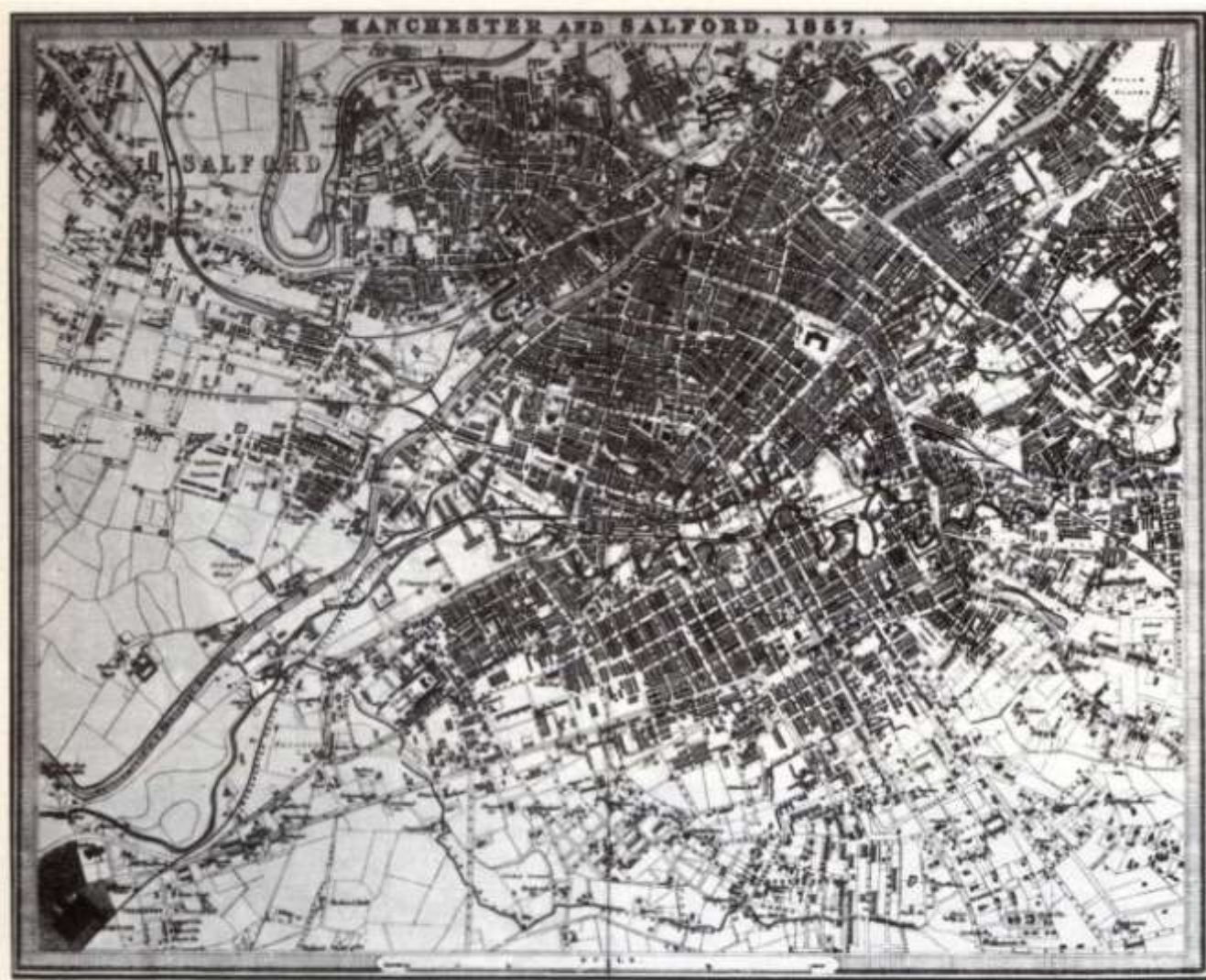
Βιομηχανική πόλη –
συνεχής δυνατότητα
εξάπλωσης μέσα
από την προσθήκη
τετραγώνων

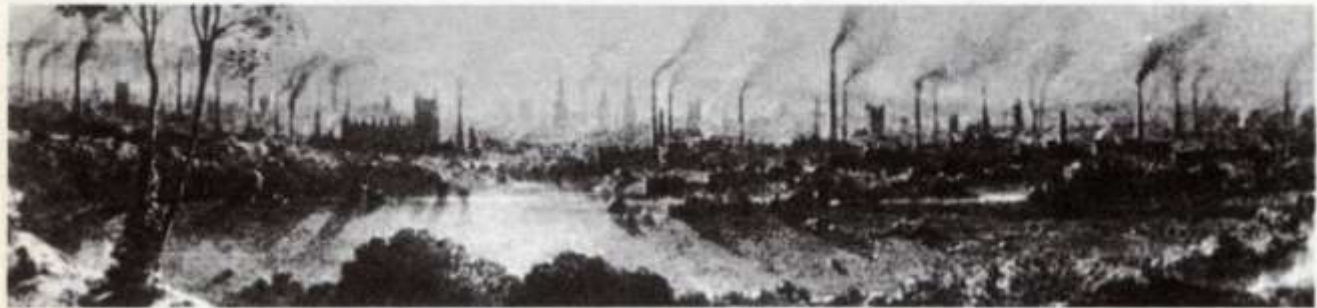
Γένεση της φωτογραφίας
στο περιβάλλον της βιομηχανικής πόλης

Ευρώπη, από τα τέλη
18^{ου} /αρχές 19^{ου} αιώνα

Βιομηχανική παραγωγή
με χωρίς προηγούμενο
αύξηση του αστικού
πληθυσμού

Manchester, 1857

Τέλη 18^{ου} – αρχές 19^{ου} αιώνα,
βιομηχανικές μεγαλουπόλεις με
εκτεταμένα μικροαστικά στρώματα:
δραστική ανάπτυξη του οικονομικού
πορτρέτου–μινιατούρα

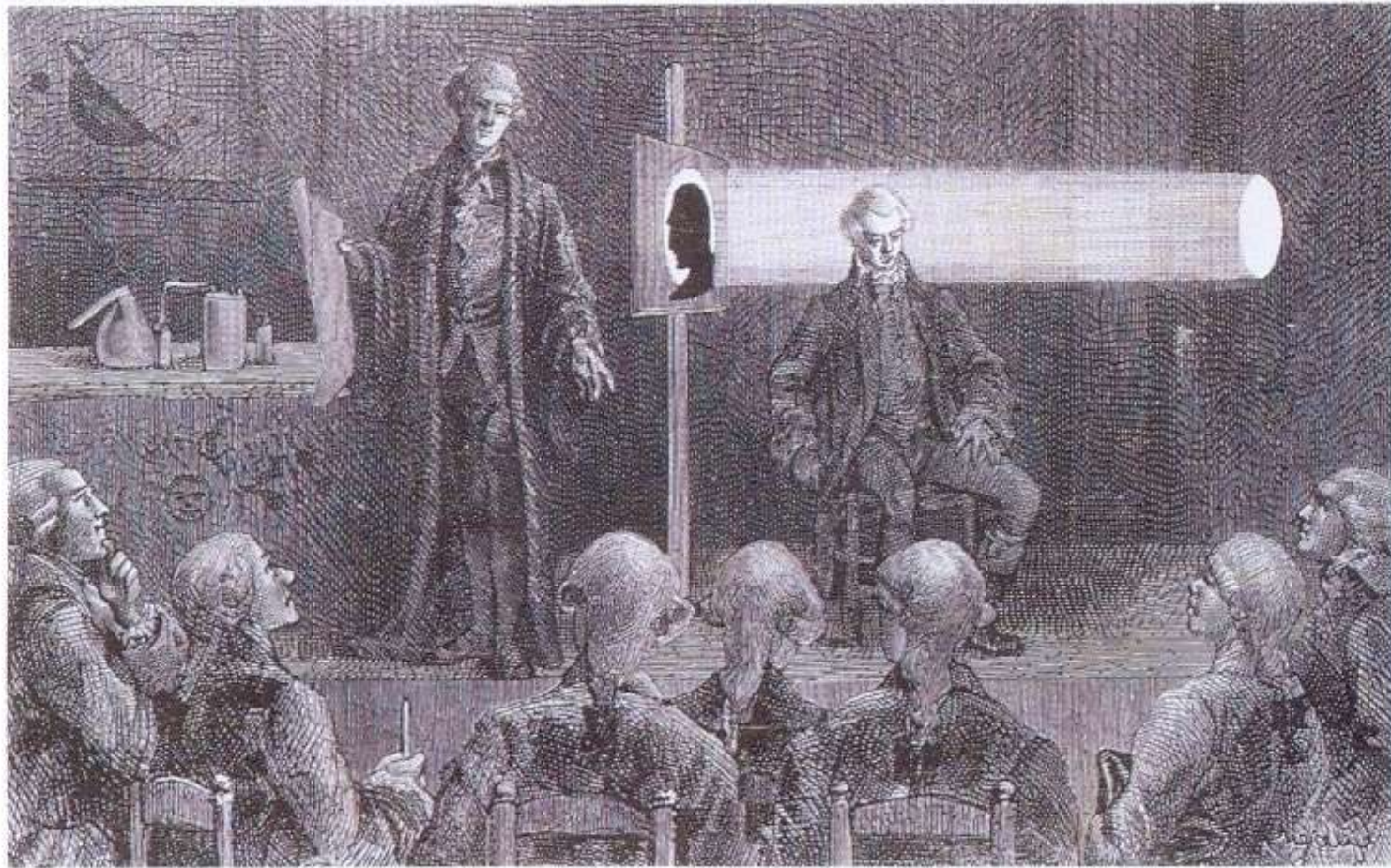

Sarah Goodridge,
μινιατούρα, 19^{ος} αι.

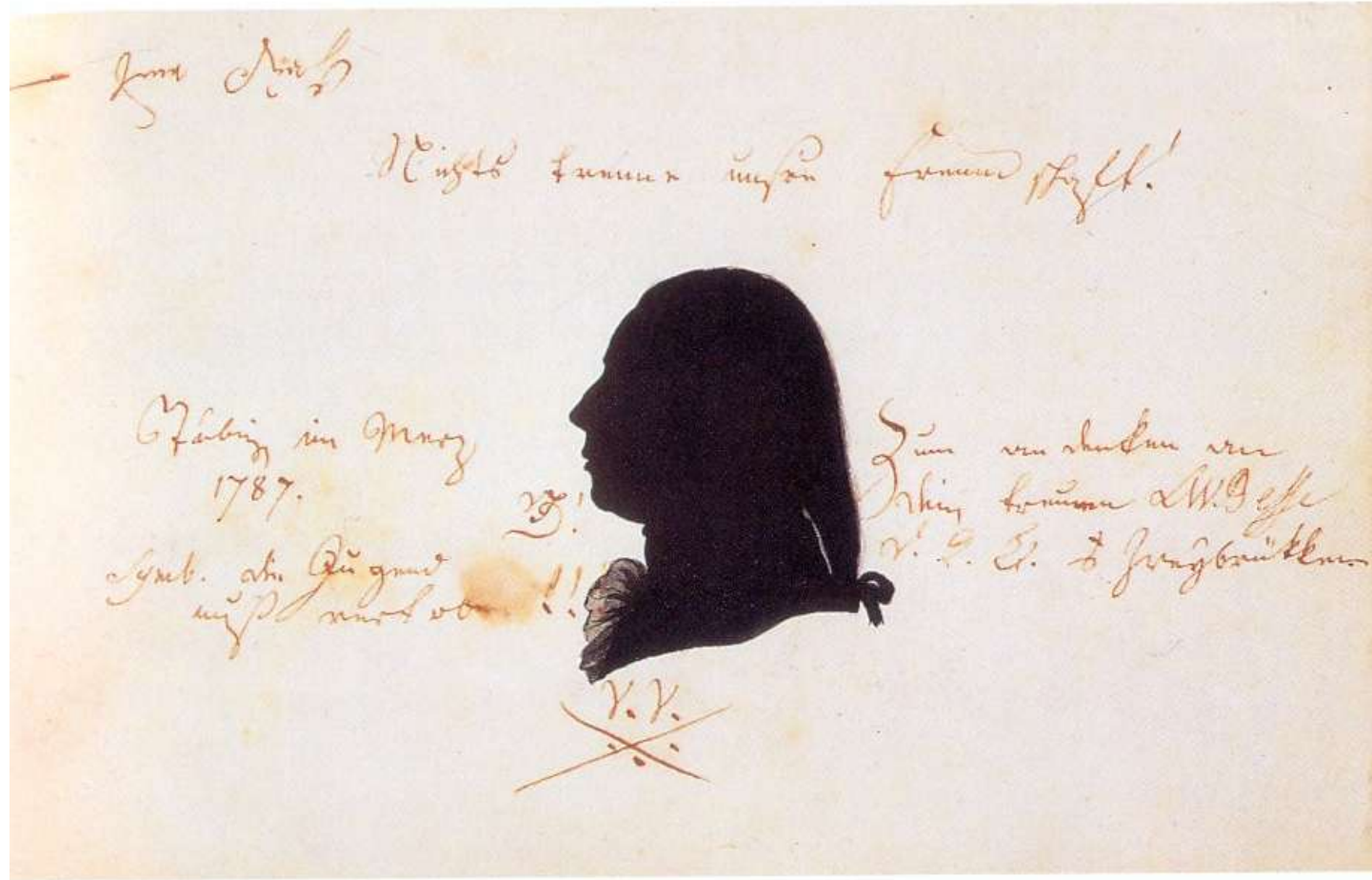
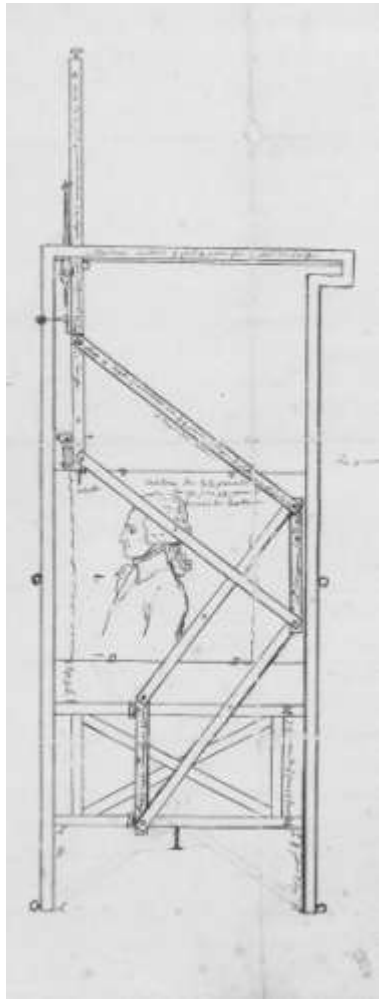
Greco, H.F.Paravicinio, 1609

Τέλη 18^{ου} – αρχές 19^{ου} αιώνα, αυξημένη ζήτηση οικονομικών προσωπογραφιών

Αγνώστου,
το πείραμα του
καθηγητή
Charles,
χαρακτικό,
γύρω στο 1774

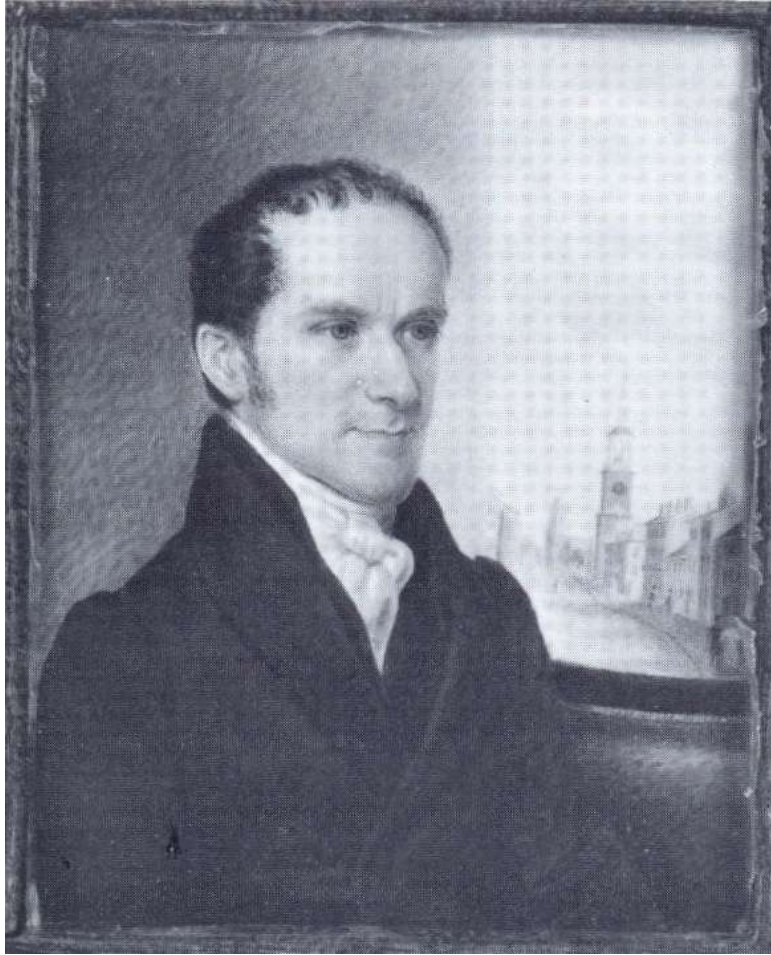
Τέλη 18^{ου} – αρχές 19^{ου} αιώνα, αυξημένη ζήτηση οικονομικών προσωπογραφιών

Gilles-Louis Chrétien,
Physiognotrace
(1786)

J.H.Schwartz, Πορτραίτο Σιλουέτας, 1787

Τέλη 18^{ου} – αρχές 19^{ου} αιώνα, αυξημένη ζήτηση οικονομικών προσωπογραφιών:
ανακάλυψη της φωτογραφίας

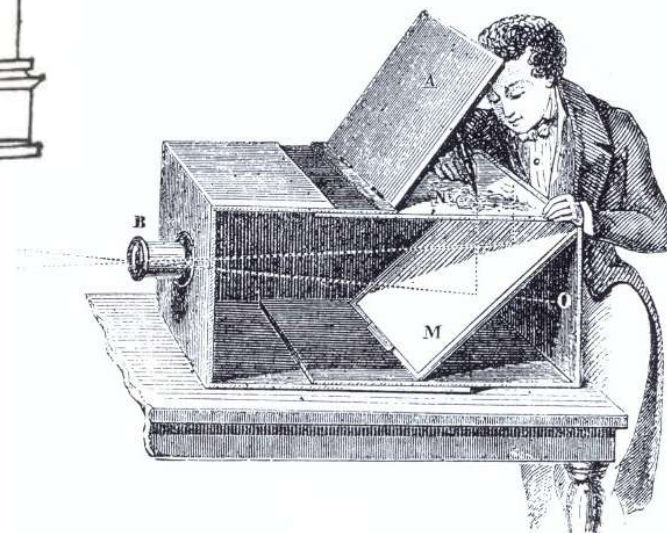
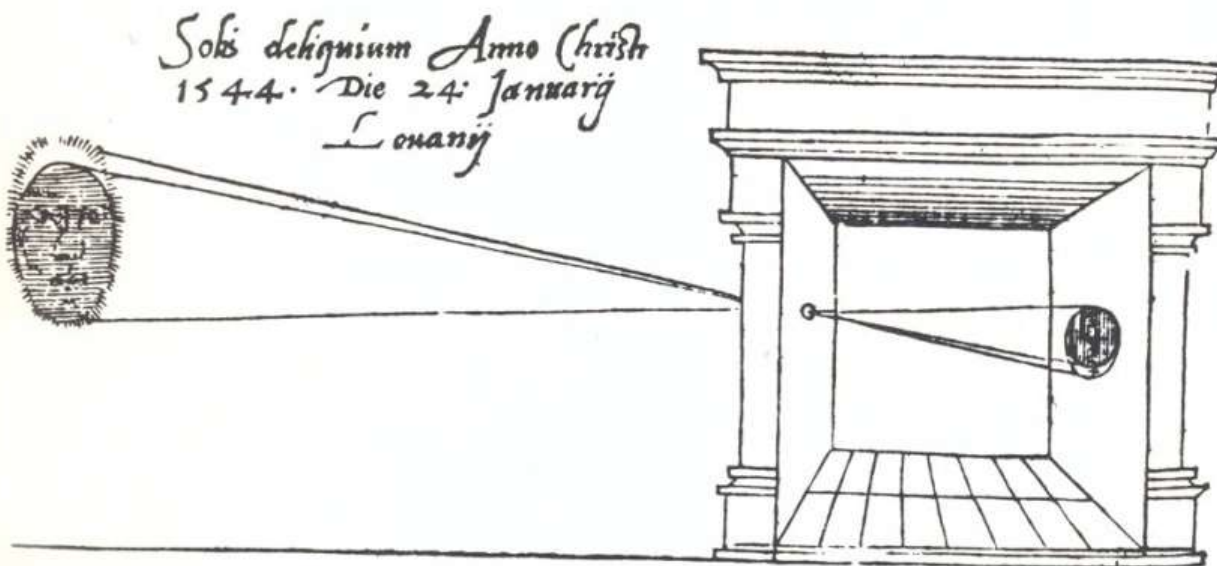

Sarah Goodridge, Μινιατούρα, 19ος αι. Hermann Biow, Νταγκεροτυπία, 1847

Φωτογραφία, τεχνολογικές προϋποθέσεις

Προϋποθέσεις τεχνικής φύσης για την ανακάλυψη της φωτογραφίας:

(α) η camera obscura

Από τον 16^ο αιώνα

Φωτογραφία → συνδυασμός οπτικής
φυσικής και χημείας

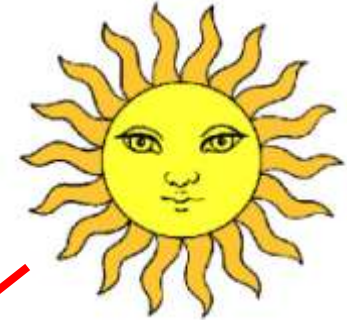

Tomí Ungerer,
Ο μαθητευόμενος μάγος

Προϋποθέσεις τεχνικής φύσης για την ανακάλυψη της φωτογραφίας:
(β) η χημική αλλοίωση μιας φωτοευπαθούς ουσίας με την δράση του φωτός

Ασβέστιο + Άργυρος + Νιτρικό Οξύ

Πριν

Μετά

Johann Schulze 1727: Ανακοίνωση επίδρασης του ηλιακού φωτός στον νιτρικό άργυρο

1839, Ανακοίνωση της εφεύρεσης της φωτογραφίας:

01/1839, η Γαλλική Ακαδημία ανακοινώνει την εφεύρεση του Daguerre

Άγνωστος, Νταγκεροτυπία, ΗΠΑ, δεκαετία του 1840